

Samferðslumálaráðið

Ministry of Transport, Infrastructure and Labour

Løgtingið

Dagfesting: 6. desember 2016
Mál nr.: Skrivið her
Málsviðgjørt: BD/JáJ

Løgtingsmál nr. xx/2017:

Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um ferðslu (Ferðslulógin)

(Atgongd til upplýsingar úr akfarsskránni, hægri aldursmark fyri endurnýggjan av koyrikorti, kravd eftirútbúgving og broyttar frádømingarreglur fyri koyrilærarar og dagføring av sektarupphæddum)

§ 1

Í løgtingslógarkunngerð nr. 14 frá 2. mars 1988 um ferðslu, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 54 frá 12. mai 2015 um ferðslu, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Aftan á § 11 verður sett:

“Atgongd til skrásettar upplýsingar

§ 11 a. Atgongd til elektroniskar upplýsingar úr akfarsskránni hjá Akstovuni, kunnu latast almennum eftirlitsmyndugleikum.

Stk. 2. Atgongd til elektroniskar upplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum og tøkniligar upplýsingar um akfær, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til

tryggingarfeløg í Føroyum í sambandi við, at eigari ella brúkari hevur teknað ábyrgdartrygging fyri akfar sbr. § 55 a, í lógini.

Stk. 3. Atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum, kunnu (kann) latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til feløg og stovnar, sum krevja inn gjald fyri nýtslu av almennum økjum og tænað av, at hvørt akfar sær, frammanundan er eyðmerkt, við at upplýsa nummarspjaldur.

Stk. 4. Atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum og tøkniligar upplýsingar um akfær, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til peningastovnar í Føroyum, í sambandi við

tinglýsing av panti, í akfarinum í akfarsbókini hjá Umhvørvisstovuni, treytað av, at hvørt akfar sær, frammanundan er eyðmerkt, við at upplýsa nummarspjaldur.

Stk. 5. Atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um skrokknúmer á akførum, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til bilasølu, verkstøð og eykalutasølu, treytað av, at hvørt akfar sær, frammanundan er eyðmerkt, við at upplýsa nummarspjaldur.

Stk. 6. Upplýsingar, ið eru fingnar (fingnir) eftir stk. 1-4, mugu ikki latast øðrum privatum, uttan so, at hetta er heimilað í lóg.

Stk. 7. Landsstýrismanninum verður heimilað í kunngerð, at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar, sum verða latnir eftir stk. 1-5 og at áseta gjald til Akstovuna fyri upplýsingar, sum verða latnir eftir stk. 3-5.”

§ 11 a verður eftir hetta § 11 b.

2. Í § 18, stk. 2, nr. 2 verða orðini “og oyru” strikað.

3. Í § 18 b, stk. 1 verður 1. pkt. orðað soleiðis:
“Koyrikort verður útgivið við 15 ára gildistíð, tó í mesta lagi til handavin hevur fyllt 75 ár.”

4. Í § 18 b, stk. 1 verður 2. pkt. strikað.

5. Í § 18 b, stk. 3, 1. pkt. verður “70” broytt til: “73”.

6. Í § 18 c, stk. 2, verður 3. pkt. strikað.

7. § 19 a verður orðað soleiðis:
“§ 19 a. Góðkendur sum koyrilærari kann persónur verða, sum
1) hevur fyllt 24 ár,

- 2) hevur oagnað sær koyrirætt,
- 3) í teimum seinastu 2 árunum, ikki hevur verið frádømdur koyrirættin ella fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarliga,
- 4) hevur framt eina námsfrøðiliga undirvísingargongd, sum er góðkend, at geva atgongd til koyrilæraraútbúgvingina,
- 5) hevur framt eina góðkenda koyrilæraraútbúgving,
- 6) hevur staðið eina roynd fyri koyrilærarar, og
- 7) hevur ikki verið uppi í máli, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin kann seta reglur um, hvørjar koyrikortbólkar, ið koyrirættur skal vera oagnaður til, fyri at fáa góðkenning sum koyrilærari.

Stk. 3. Góðkenningin geldur í 5 ár, tó í mesta lagi, so leingi sum tann sum varðir, hevur koyrikort. Góðkenningin kann verða endurnýggjað, um handavin enn lýkur treytina í stk. 1, nr. 7, í teimum seinastu 2 árunum ikki hevur verið frádømdur koyrirættin treytaleyst ella fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarliga og sannar í umlidna tíðarskeiðinum, at hava framt kravda eftirútbúgving.

Stk. 4. Hevur handhavi av eini koyrilæragóðkenning, í teimum seinastu 2 árunum framman undan tíðarskeiðinum fyri endurnýggjanini, sbr. stk. 3, verið frádømdur koyrirættin treytað, verður koyrilæragóðkenningin endurnýggjað, treytað av, at eftiransandi koyriroynd er staðin, og at aðrar treytir, ið eru ásettar í sambandi við frádømingina, verða hildnar.

Stk. 5. Eru treytirnar í stk. 3 fyri endurnýggjan av góðkenningini ikki fulnaðar, skal handavin standa eina nýggja koyrilæraroynd, fyri fáa góðkenning.

Stk. 6. Landsstýrismaðurinn kann seta reglur um koyrilæraútbúgvingina, um royndina, um at lata góðkenningu, um yrki koyrilæraranna og um kravda eftirútbúgvingu sum treyt fyri, endurnýggjan av góðkenningini sum koyrilæraari. Landsstýrismaðurinn kann harafturat seta reglur um undantak, frá teimum ásetingum um endurnýggjan av koyrilæraragóðkenningini, sum er ásett sambært 1. pkt.”

8. Aftan á § 19 a verður sett:

“§ 19 b. Tann, ið við dómi verður dømdur sekur í grovum ella endurtiknum brotum av reglum, um útinnan av yrki sum koyrilæraari, kann við dóminum verða frádømdur rættin, at útinna yrki sum koyrilæraari fyri eitt nærri ásett tíðarskeið, sum í minsta lagi er 1 ár ella fyri alla tíð.

Stk. 2. Er rætturin at útinna yrki sum koyrilæraari frádømdur fyri longri tíð enn 2 ár eftir stk. 1, kann spurningurin um at fáa rættin aftur, áðrenn frádømingartíðin er úti, verða lagdur fyri dómstólarnar. Fyrløgan fer fram eftir reglunum í § 78, stk. 3 í revsilógini og kann í fyrsta lagi vera, tá ið 2 ár eru liðin av frádømingartíðini.

Rætturin kann bert fáast aftur, tá heilt serstakar umstøður gera seg galdandi. Hevur rætturin til at útinna yrki sum koyrilæraari, áður verið frádømdur viðkomandi, kann afturveitan av koyrirættinum, áðrenn frádømingartíðin er útliðin, bara henda sum undantak, og fyrløgan kann í fyrsta lagi fara fram, tá ið 5 ár eru liðin av frádømingartíðini.

Stk. 3. Í málum nevnd í stk. 1, kann rætturin við úrskurði avgera, at viðkomandi meðan málið er fyri, ikki kann útinna yrki sum koyrilæraari. Í úrskurðinum kann verða avgjørt, at kæra ikki fær steðgandi virknað. Verður í málinum fríkennandi dómur sagdur um frádøming

av rættindunum, fellur forboðið burtur, sjálvt um dómurin verður kærður.

Stk. 4. Tann, ið hevur fingið frádømt rættin at útinna yrki sum koyrilæraari, skal lata Akstovuni koyrikortið. Tann, sum meðan málið er fyri, ikki kann útinna yrki sum koyrilæraari, sbr. stk. 3, skal lata lögregluni koyrikortið og í staðin fáa eitt fyribils koyrikortuttan koyrilæraragóðkenningu.

Stk. 5. Hevur rætturin at útinna yrki sum koyrilæraari verið frádømdur sbr. stk. 1, kann góðkenningu sum koyrilæraari bert fáast aftur, treytað av, at viðkomandi stendur eina nýggja koyrilæraroynd, lýkur treytirnar í § 19 a, stk. 1, nr. 3 og ikki eftir frádømingina er dømdur fyri eitt mál, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini.”

9. Í § 31 c, stk. 1, nr. 1, litra d) verður “ótreytaða” broytt til: “treytaleysa”.

10. Í § 58 a, stk. 1, nr. 1, verður “§ 11 a” broytt til: “§ 11 b” og “§ 19 a, stk. 1” broytt til: “§ 19 b, stk. 4”.

11. Í § 58 a, verður stk. 9 orðað soleiðis: “*Stk. 9.* Sektir fyri brot á hesa lóg og fyri brot á reglur, givnar sambært lógini, verða ásettar til 1.000 kr. ella hægri upphæddir, sum kunnu býtast við 500 kr. Sektir til persónar, sum eru til gongu og førarar av súkklu, hestaakfari ella á hestbaki, verða ásettar til 700 kr. ella hægri upphæddir og fyri persónar við serliga lágari inntøku til 500 kr. ella hægri.”

12. Í § 58 a verður stk. 10 strikað. Stk. 11-13 verða eftir hetta stk. 10-12.

13. Í § 58 a, stk. 13, sum verður stk. 12, verður “11 og 12” broytt til: “10 og 11”.

14. Í § 58 g, stk. 1, verður aftaná § 59 a, stk. 2, nr. 4, sett: “, 5, 1. pkt.”

15. Í § 59 a, stk. 1, nr. 6, verður “2. pkt.” í § 15, stk. 1, 2. pkt., strikað.

16. Í § 64 k, stk. 1, nr. 7, verður “70” broytt til: “75”.

§ 2

Stk. 1. Henda lögtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, sbr. tó stk. 2 og 3.

Stk. 2. Fyri koyrilærarar, sum hava eina galdandi góðkenning, tá lógin kemur í gildi, verða ásetingarnar í § 19 a, stk. 3, sum orðaðar í § 1, nr. 1 í hesi lóg, nýttar fyri umsóknir um endurnýggjan av koyrilæraragóðkenning, latin inn 1. juli 2017 ella seinni. Inntil tá, verður higartil galdandi áseting í § 19 a, stk. 5, nýtt.

Stk. 3. Spurningar um frádøming av koyrirættinum í sambandi við tilburðir, sum eru framdir fyri brot á § 15, stk. 1, 1. pkt., sbr. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt., í ferðslulógini, men ikki endaliga dømdir, tá ið § 1, nr. 15 í hesi lóg kemur í gildi, kunnu einans verða avgjørdir eftir reglunum í hesi lóg.

Stk. 4. Samstundis fara § 2, stk. 2 og 3 í lögtingslóg nr. 67 frá 5. juni 1986 um broyting í ferðslulóg, § 8 í lögtingslóg nr. 6 frá 8. februar 2000 um fast samband um Vestmannasund, § 6 í lögtingslóg nr. 33 frá 26. mars 2002 um fast samband um Leirvíksfjørð og lögtingslóg nr. 48 frá 12. mai 2015 um rætt hjá P/F Vága Floghavn at fáa upplýsingar frá Akstovuni úr gildi.

Kapitul 1: Almennar viðmerkingar

1.1. Orsökir til uppskotið

Atgongd hjá heimilaðum myndugleikum, stovnum og øðrum til akfarsskránnu hjá Akstovuni, er í verandi støðu ikki savnað í einari lóg, men er í staðin ásett í fleiri einstøkum lógum. Hetta verður mettt at vera óheppið og so hvørt sum fleiri onnur áhugaði søkja um atgongd til akfarsskránnu, so skal lóggevast um hetta av nýggjum hvørja ferð og tí verður mælt frá, at gera fleiri einstakar lógir á hesum øki.

Í almennu viðmerkingunum til lögtingslóg um rætt hjá P/F Vága Floghavn at fáa upplýsingar frá Akstovuni (Ll. nr. 48 frá 12. mai 2015), upplýsti Vinnumálaráðið, at arbeitt verður við at gera uppskot til, at seta eina generella (fevnandi) heimild í ferðslulógina, um atgongd til akfarsskránnu, og verður uppskot um hetta, lagt fyri lögtingið á ólavssøku.

Skotið verður upp, at atgongd verður skipað hjá heimilaðum pørtum, til elektroniskar upplýsingar um eigarar, brúkarar og akfør í akfarsskránnu hjá Akstovuni í eina nýggja grein í ferðslulógini, sum greitt tilskilar atlit og treytir fyri atgongd, og at landsstýrismaðurin fær heimild til í kunngerð at áseta nærri treytir fyri atgongdina til skrásettu upplýsingarnar og at áseta gjald til Akstovuna fyri upplýsingar, sum verða latnir øðrum enn almennum myndugleikum og tryggingunum.(tryggingarfeløgum).

Landslæknin mælir til, at aldursmarkið fyri, nær handhavi av koyrikorti til vanligan bil, skal fara ígjøgnum kravda læknakanning, í sambandi við umsókn um endurnýggjan av koyrikorti, verður hækkað frá 70 til 75 ár. Eftir hansara meting, er tað onki sum talar ímóti, at tað eisini í Føroyum verður ásett eitt mark uppá 75 ár fyri endurnýggjan av koyrikorti til flokk 1 (bólkur A – motorsúkkla og bólkur B – vanligur bilur). Heilsuviðurskiptini eru sum heild á sama støði, ella betri, samanborið við hini norðurlendsku londini.

Í Danmark varð aldursmarkið broytt við lov nr. 154 frá 18. februar 2015, sum er ein broytingarlóg til dansku ferðslulógina. Grundarlagið undir dansku lógarbroytingini, var ein frágreiðing frá danska Justitsministeriet, dagfest 26. september 2014 om fornyelse af kørekort til personer over 70 år. Í lógarfyrireikandi arbeiðinum, hevur tað verið hugt eftir viðmerkingunum í lógini og í frágreiðingini.

Landslæknin mælir somuleiðis til, at strika treytina um nóg góð oyru (hoyn) í § 18, stk. 2, nr. 2, fyri førarar av ávísnum motorakførum, har tað av ferðslutrygdarávum ikki er tørvur á, at førarin hevur nóg góða hoyrn. Førarin hevur móguleika fyri, at viga upp ímóti manglandi hoyrnini við, at bilurin er útgjærdur við tveimum síðuspeglum, sum allir bilar eru útgjærdir við í dag.

Landslæknin mælir harafturat til, at fráboðanarskyldan hjá læknum í § 18 c, stk. 2, 3. pkt., í ferðslulógini verður strikað, tí læknar longu hava fráboðanarskyldu sbt. § 44 í autorisatiónslógini.

Flestallir koyrilærarar í Føroyum verða útbúnir í Danmark, áðrenn teir verða góðkendir til at virka her á landi og er føroyska ferðslulógin rættiliga meinlík dansku ferðslulógini. Í oktober 2013 greiddi ein nevnd undir danska Jusitsministeriet úr hondum eina frágreiðing um “Revision af kørelæreruddannelsen”. Í lov nr. 245 frá 19. mars 2014, sum er ein broytingarlóg til dansku ferðslulógina, vóru krøvini til útbúgving, eftirútbúgving og

góðkenning sum koyrilærari broytt, fyri at styrkja fakligu og námsfrøðiligu førleikarnar hjá koyrilærarum. Lógaruppskotið sbrt. § 1, nr. 7 (§ 19 a), tekur støði í donsku lógarbroytingini og frágreiðingini, fyri framhaldandi at kunna geva føroyingum móguleika at útbúgva seg til koyrilæra í Danmark. (Soleiðis at føroyingar framhaldandi kunnu hava móguleika fyri, at útbúgva seg til koyrilæra í Danmark)

Í lov nr. 570 frá 18. juni 2012, sum er ein broytingarlóg til donsku ferðslulógina, varð skapt (gjørð) ein sjálvstøðug heimild í donsku ferðslulógini, til at frádøma einum koyrilæra rættin til at útinna yrki sum koyrilæri, um viðkomandi á grovan hátt, ella ferð eftir ferð (fleiri ferðir) hevur brotið reglur um úttannan av koyrilærarayrki, sum krevur revsiasgerð.

Lógaruppskotið sbrt. § 1, nr. 8 (§ 19 b) tekur støði í donsku lógarbroytingini, við tað at mett verður, at henda heimild hevur manglað, í føroysku ferðslulógini.

Á 40 ára stovningardegnum hjá Ráðnum fyri Ferðslutrygd, var breið semja í einum pallborði millum politikarar úr øllum flokkum, at ein máti at bøta um ferðslutrygdina og atburð hjá ferðandi á vegakervinum, var at hækka sektirnar (bøturnar) fyri brot á ferðslulógina.

Minstasektin fyri brot á ferðslulógina er 500 kr., sum varð ásett við løgtingslóg nr. 49 frá 11. mai 2009. Pallborðsluttakararnir mettu, at støddin á sektunum javnan áttu at verið endurskoðað, og at sektin fyri at nýta handhildna fartelesfon, meðan koyrt verður, er alt ov lág og virkar ikki fyrirbygandi. Eisini eiga sektir fyri brot á ferðmarkið, at verða dagfórdar.

Í Danmark varð minstasektin hækkað við lov nr. 184 frá 8. mars 2011, sum var ein broytingarlóg til donsku ferðslulógina, frá 500 kr. til 1.000 kr. Lógaruppskotið sbrt. § 1, nr. 11 (§ 58 a, stk. 9) tekur støði í lógarbroytingini, og skotið verður upp, at minstasektin fyri brot á ferðslulógina, verður hækkað til 1.000 kr.

Í løgtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014, sum er ein broytingarlóg til ferðslulógina, vóru ásettar reglur fyri treytaða og treytaleysa frádøming av koyrirættinum, fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, sbrt. § 15, stk. 1 í ferðslulógini. Í § 59 a, stk. 1, nr. 6, varð ásett treytað frádøming fyri brot á § 15, stk. 1, 2. pkt. og í § 59 a, stk. 2, nr. 5, varð ásett treytaleys frádøming fyri brot á § 15, stk. 1, 1. pkt.

Fútin ger nú vart við, at í sambandi við rættarmál um treytaleysa frádøming av koyrirættinum fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, er ivi sáddur um heimildina at frádøma treytaleyst eftir stk. 2, nr. 5, soleiðis sum § 59 a, stk. 1 og 2 eru orðaðar. Tí verður skotið upp, at strikað “2. pkt.” í § 59 a, stk. 1, nr. 6.

Samstundis mælir fútin til, at mál um brot á § 15, stk. 1, jv. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt., kann koma undir málsviðgerð sbrt. § 58 g, stk. 1, har málið kann vera avgreitt uttan rættarsókn.

1.2. Galdandi lóggáva

Í galdandi ferðslulóg, eru ongar beinleiðis ásetingar um, elektroniska atgongd til skrásettar upplýsingar úr akfarsskránni hjá Akstovuni. Hinvegin, er tað ásett í einstøku løgtingslógunum um undirsjóartunlar undir Vestmannasundi (Ll.nr. 6/2000) og Leirvíksfirði (Ll.nr. 33/2006), at feløgini hava rætt til at fáa upplýsingar frá Akstovuni um skrásettar eigarar/brúkarar av akførum, til tess at eftiransa gjaldsstaðið. Somuleiðis er tað ásett í løgtingslóg nr. 48 frá 12. mai 2015, um rætt hjá P/F Vága Floghavn, at fáa upplýsingar frá Akstovuni, at felagið hevur rætt til, at fáa elektroniska atgongd, til at biðja um stakupplýsingar úr akfarsskránni hjá

Akstovuni, um ein avmarkaðan skara av akførum, við at upplýsa nummarplátu. Endamálið er, at krevja inn gjald fyri nýtslu av parkeringsøkinum hjá P/F Vága Floghavn.

Sambært galdandi § 18, stk. 2, nr. 2, kann koyrikort verða latið persóni, ið hevur nóg góð eygu og oyru og annars hevur neyðugan andligan og likamligan førleika.

Sambært galdandi § 18 b, stk. 1, 1. og 2. pkt., um gildi hjá koyrikorti, verður koyrikort útgivið við 15 ára gildistíð, tó í mesta lagi til handhavin hevur fyllt 70 ár. Um viðkomandi hevur fyllt 65 ár, men ikki 70 ár, tá koyrikortið verður útgivið, verður koyrikortið útgivið við 5 ára gildistíð.

Sambært galdandi § 18 b, stk. 3, 1. pkt., setir landsstýrið reglur um gildistíðina hjá koyrikortum, ið eru latin persónum, sum hava fyllt 70 ár.

Í kunngerð nr. 112 frá 29. september 2005 um koyrikort og koyrifrálæru § 53, stk. 3, verður koyrikort útgivið hjá umsøkjarum sum hava fyllt 70 ár við hesum gildistíðum:

- 1) Um umsøkjarin hevur fyllt 70 ár, men ikki 71 ár: Fýra ár.
- 2) Um umsøkjarin hevur fyllt 71 ár, men ikki 72 ár: Trý ár.
- 3) Um umsøkjarin hevur fyllt 72 ár, men ikki 80 ár: Tvey ár.
- 4) Um umsøkjarin hevur fyllt 80 ár: Eitt ár.

Sambært galdandi § 18 c, stk. 2 um fráboðanarskyldu hjá lækna, skal læknin sbrt. pkt. 3, kortini samstundis boða lögreluni frá, tó at lógin býður tagnarskyldu.

Í § 19 a, stk. 1-3, eru ásetingar um loyvi, at hava yrki sum koyrilærari og tal á loyvum.

Sambært gildisásetingi í løgtingslóg nr. 67 frá 5. juni 1986 um broyting í ferðslulógini, § 2, stk. 2, kemur § 19 a, stk. 1-3 í gildi eftir avgerð landsstýrisins. Landsstýrismaðurin hevur ikki sett hesa áseting í gildi.

Í § 19 a, stk. 4-7 eru galdandi ásetingar fyri góðkenning av koyrilærara.

Sbrot. stk. 4, kann persónur verða góðkendur sum koyrilærari, ið

- 1) hevur fyllt 23 ár
- 2) hevur seinastu 3 árinum javnan koyrt bil, ávikavist motorsúkklu,
- 3) hevur fingið koyrilæraútbúgving,
- 4) hevur staðið roynd fyri koyrilærarar,
- 5) hevur ikki verið uppi í máli, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini.

Sbrot. stk. 5, geldur góðkenningin sum koyrilærari í 5 ár, tó í mesta lagi so leingi sum tann, sum varðir, hevur koyrikort. Góðkenningin kann verða endurnýggjað, um handhavin enn lýkur treytirnar í stk. 4, nr. 2 og 5, og sannar, at hann í umliðna tíðarskeiðinum javnan hevur havt yrki sum koyrilærari og ført næmingar fram til roynd.

Sbrot. stk. 6 kann landsstýrið seta reglur um eyka eftirútbúgving sum treyt fyri, at góðkenning av koyrilærara verður endurnýggjað.

Sbrot. stk. 7 kann landsstýrið seta reglur um koyrilæraútbúgvingina, um royndina, um góðkenningarveiting.

Ongar ásetingar eru í galdandi ferðslulóg um sjálvstøðuga heimild, at frádøma einum koyrilærara rættin til at útinna yrki sum koyrilærari, um viðkomandi á grovan hátt ella ferð eftir ferð hevur brotið reglur um útinnan av koyrilæraryrki, sum krevur revsiatgerð.

Galdandi § 58 a, stk. 9 og 10 eru soljóðandi:

Stk. 9. Sektir fyri brot á hesa lóg og fyri brot á reglur, givnar sambært lógini, verða ásettar til upphæddir, sum kunnu bítast við 500 kr., sbr. tó stk. 2.

Stk. 10. Sektir til persónar við serliga lágari inntøku kunnu ásetast til upphæddir, ið ikki kunnu bítast við 500 kr. Slíkar sektir kunnu tó ikki ásetast til upphædd undir 300 kr.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Talan er í hesum uppskoti um 4 høvuðsbroytingar:

1.3.1 Atgongd til skrásettar upplýsingar í akfarsskránni

Ein broyting er, at settar verða reglur í ferðslulógina um elektroniska atgongd til skrásettar upplýsingar úr akfarsskránni hjá Akstovuni.

Í sambandi við viðgerðina á vári 2015 av lögtingslóg um atgongd hjá P/F Vága Floghavn til skrásettar upplýsingar í akfarsskránni hjá Akstovuni (Ll. nr. 48/2015), varð tað mett óheppið, at halda á við fleiri einstøkum lógum, um somu heimildir til ymisk endamál. Frammanundan, eru heimildir í lögtingslógunum um fast samband um Vestmannaund og Leirvíksfjørð. Um somu tíð, eru tað onnur áhugað, so sum føroysku peningastovnarir og eykalutasølar, sum eisini ynskja atgongd til avmarkaðar upplýsingar úr akfarsskránni, uttan at ítøkilig lógarheimild er fyri slíkari atgongd.

At enda hevur Akstovan víst á, at tað er óheppið, at myndugleikar og stovnar, sum av eftirlitsávum hava atgongd til akfarsskránnar við heimild í øðrum serlógum, ikki eisini eru fevndir av eini ítøkiligari heimild í ferðslulógini, um atgongd til skrásettar upplýsingar í akfarsskránni.

Skotið verður tí upp, at skipaðar verða reglur um elektroniska atgongd hjá almennum eftirlitsmyndugleikum, tryggingarfeløgum í Føroyum, feløgum og stovnum sum krevja gjald fyri nýtslu av almennum økjum og tænaðum, peningastovnar í Føroyum og bilasølar, verkstøð og eykalutasølar og at landsstýrismaðurin fær heimild í kunngerð at áseta nærri treytir, fyri atgongd til skrásettar upplýsingar og at áseta gjald til Akstovuna fyri upplýsingar, sum verða latnir eftir § 11 a, stk. 3-5. Gjaldið er eitt íbindingargjald, sum svarar til kostnaðin av íbindingini og eitt árligt gjald, sum svarar til rakstur, loyvir og atgongd til skrásettar upplýsingar.

Spurningurin um víðarilatan av upplýsingum úr akfarsskránni hjá Akstovuni, hevur seinasta árið verið viðgjørdur millum Dátueftirlitið og Akstovuna. Dátueftirlitið metir, at eitt heimildargrundarlag í persónsupplýsingarlógini (Ll. nr. 73 frá 8. mai 2001), at lata einhvørjum atgongd til upplýsingar um eigaraviðurskipti í akfarsskránni, helst skal finnast í § 9, stk. 1, nr. 6 í persónsupplýsingarlógini. Ásetingin er grundað á eina ítøkiliga meting av,

hvört ein víðarilatan av røttum kann fylgja einum sjálvsagt heimilaðum áhugamáli hjá dátuaþbyrgdaranum ella tí triðjapersóni, sum hefur fingið persónsupplýsingarnar, og fyrilitini fyri skrásetta ikki eru eins stór og hesi áhugamál.

Útyvir (umframt) elektroniska víðarilatan av upplýsingum, fær Akstovan leypanði í tøkiligar fyrispurningar um navnaupplýsingar úr akfarsskránni. Í tráð við sjónarmiðini hjá Dátueftirlitinum, letur Akstovan hesar upplýsingar víðari í samsvari við § 4 í innlitslógini (Ll. nr. 133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina) tá treytirnar í § 9, stk. 1, nr. 6 í persónsupplýsingarlógini (Ll. nr. 73. frá 8. mai 2001 um viðgerð av persónsupplýsingum) er til staðar, sum er ein meting av, hvørt ein víðarilatan er neyðug fyri, at tann, sum upplýsingarnar verða latnir víðari til, kann fylgja einum sjálvsagt heimilaðum áhugamáli, og fyrilitini fyri skrásetta ikki eru eins stór og hesi áhugamál. Tað kann t.d. vera fyrispurningur um eigara av akfari, har spyrjarin hefur eitt gjaldskrav í sambandi við sølu av bensini, parkering, umvæling ella líknandi.

Upplýsingar um avgjalds- ella figgjjarlig viðurskifti í einum akfari, verða ikki latin øðrum enn skrásetta, uttan so at tað er heimilað í § 9, stk. 1 í persónsupplýsingarlógini.

1.3.2. Hægri aldursmark fyri endurnýggjan av koyrikorti til bil (frá 70 til 75 ár) og strika kravið um nóg góða hoyrn fyri ávísar førarar av motorakførum

1.3.2.1. Hægri aldursmark fyri endurnýggjan av koyrikorti

Ein broyting er, at markið fyri, nær koyrikort skal endurnýggjast við læknávátan vegna aldur fyri akfør í flokki 1 (motorsúkkla – bólkur A og vanligur bilur – bólkur B), verður hækkað frá at handhavin hefur fyllt 70 ár, til hann hefur fyllt 75 ár. Samstundis verður ásett, at um persónurin letur seg kanna av lækna, tá hann er 73 ár, ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð at áseta, at koyrikortið tá kann verða útgivið við 3 ára gildistíð og við 2 ára gildistíð, um umsøkjarin hefur fyllt 74 ár, men ikki 75 ár. Hevur umsøkjarin fyllt 75 ár men ikki 80 ár, er ætlanin, at koyrikort kann verða útgivið við 2 ára gildistíð frá tí fylta 74. ári til tað 80. árið. Eftir tað fylta 80. árið, verður koyrikort sum higartil, givið út við 1 ára gildistíð.

Reglan um 70 ára aldursmark fyri endurnýggjan av koyrikorti við læknávátan, varð í Danmark sett í gildi í 1966 og her á landi við lögtingslóg nr. 31 frá 27. mai 1968. Framman undan hesum, varð koyrikort í øllum førum útgivið við 5 ára gildistíð. Mett varð tá, at tað var sera orku- og tíðarkrevjandi at endurnýggja koyrikortini við so stuttum millumbili, og at andliga og likamliga heilsan hjá fólki sum heild, var betrað munandi seinastu áratíggini.

Eins og í Danmark, er miðal lívsævi hjá fólki her á landi, økt munandi síðan 70 ára markið fyri endurnýggjan av koyrikorti varð sett í gildi í 1968. Miðal lívsævi hjá mannfólki her á landi í árunum 1966-70 var 72,3 ár, meðan tað í 2014 var 79,4 ár. Miðal lívsævi hjá konufólki her á landi í árunum 1966-70 var 79,4 ár, meðan tað í 2014 var 84,1 ár.

Avlops lívsævi hjá 65 ára gomlum fólki her á landi, er samsvarandi hækkað munandi og roknast kann við, at tað hækkar framhaldandi. Í árunum 2014-15 var avlops lívsævi hjá persónum, sum høvdu fyllt 65 ár, fyri mannfólk 18,8 ár og fyri kvinnur 22,0 ár, móti ávikavist

14,1 ár og 16,0 ár í 1966-70, sbt. tølum frá Hagstovu Føroya. Møguleikin fyri at koyra bil í mong ár, eftir at ein hevur fyllt 70 ár, er sostatt øktur munandi.

Árinini av regluligum kanningum av heilsustøðuni hjá koyrikortumsøkjarum, eru í fleiri samanhangum granskaði í Danmark.

Ein røð av hesum kanningum hava víst, at nógaldandi skipan við leysligum læknakanningum (screening), er ein dýr skipan við nógvum neiligum fylgjum. Víst hevur verið á, at tað ikki er próvgrund fyri úrslitunum av nógaldandi skipan við leysligum læknakanningum, við tað eldri bilførarar ikki eru yvirumboðaðir í óhappshagtølunum, og er tað tí ikki grundarlag fyri at gera eina leysliga læknakanning av øllum eldri bilførarum.

Mótsatt er Havarikommisjonen for Vejtrafikulykker (HVU) í frágreiðingini “Ulykker med ældre bilister” í 2012 komin til ta niðurstøðu, at mannagongdin fyri endurnýggjan av koyrikorti, sær út til at virka og er tað ikki er grundarlag fyri, at herða krøvini.

Tað framgongur av frágreiðingi frá HVU, at fleiri kanningar hava víst, at eldri bilførarar ikki eru vandamiklari í ferðsluni enn aðrir aldursbólkar, men at teirra óhappsmynd víkir frá tí hjá øðrum aldursbólkum. T.d. eru eldru oftari uppií óhappum á vegamótum, men tað vigar í stóran mun upp ímóti, at tað eru sløg av óhappum, sum eldri sjáldan eru uppií, sum t.d. einaóhapp og óhapp meðan ein koyrir ávirkaður av rúsdrekka. Í tí sambandi er niðurstøðan, at tað er varsemi sum eyðkennir koyringina hjá eldri fólki og at váðafýsni ikki er til staðar sum ein avgerandi tástur hjá eldri í teimum óhappum, sum HVU kannaði, eins og tað bert í tí eina førinum var talan um manglandi ansni.

Samferðslumálaráðið heldur, at tað framhaldandi skal vera ásett eitt fast aldursmark, hareftir koyrikort verður útgivið við styttri gildistíð enn núverandi 15 ár, við tí fyri eyga, at tað fyrisingarlaga kunnu ásetast nærri reglur um, at tað í sambandi við endurnýggjan av koyrikortinum, verður kannað, um viðkomandi framhaldandi lýkur heilsuligu krøvini fyri at varðveita koyrikortið.

Við hesum verður tryggjað, at myndugleikarnir fáa fatur á teimum persónum ið t.d. hava byrjandi minnisloysi (demens) í rættari tíð, eins og eitt fast aldursmark gevur tí einstaka eitt ítakligt høvi, á einum hóskandi tíðarskeiði í lívinum at ætla um, hvørt ein framhaldandi er førur fyri at koyra motorakfar á nóg tryggn hátt.

Út frá eini heildarmeting, heldur Samferðslumálaráðið at tað er ráðiligt, at núverandi aldursmark verður hækkað til 75 ár.

1.3.2.2. Striking av fráboðanarskyldu læknans í ferðslulógini

Sum mótvág til tað móguliga neiliga árinid á ferðslutrygdina, sum ein hækking av aldursmarkinum kann hava, hevur Sundhedsstyrelsen longu tikið stig til og broytt “Sundhedsstyrelsens vejledning om vurdering af helbreds krav til førere af motorkøretøjer”, sum vendir sær til læknar. Hetta við tí fyri eyga, at fremja tilmælið frá arbeiðsbólkinum, sum gjørdi frágreiðingina til Justitsministeriet, og økja eftiransni hjá myndugleikum og fakfólki um hugtakið “læknaligt koyriforbod” og leiðreglurnar hesum viðvíkjandi. Eitt læknaligt

koyriforboð, eru eini ráð um ikki at koyra motorakfar, sum ein lækni skal geva persóninum, um hann metir, at koyringin hjá persóninum vil vera ein vandi, orsakað heilsuligu trupulleikunum hjá persóninum. Eitt læknaligt koyriforboð verður í roynd og veru givið við, at læknin kannar persónin um, at viðkomandi skal gevast við at koyra motorakfar, og koyriforboðið verður skrivað í journalina hjá persóninum. Um læknin verður varugur við, at persónurin brýtur læknaliga koyriforboðið, ella um læknin metir, at persónurin ikki ætlar at yvirhalda koyriforboðið, skal læknin í staðin fráboða landslækninum ella Sundhedsstyrelsen eftir § 44 í autorisatiónslógini.

Samstundis verður fráboðanarskylda læknans í § 18 c, stk. 2, 3. pkt., í ferðslulógini strikað.

1.3.2.3. Striking av kravinum um nóg góða hoyrn fyri ávísar bilførarar

Ein broyting er, at treytin um nóg góð oyru (hoyrn) í § 18, stk. 2, nr. 2, verður strikað. Eitt lógaruppskot í Danmark um striking av somu áseting har, er sent til hoyringar og landslæknin hevur víst á, at av tí at læknaváttanirnar til koyrikort eru tær somu í Føroyum, sum í Danmark og at vegleiðingarnar frá Sundhedsstyrelsen eisini eru tær somu, so er tað óheppið, um heilsuligu krøvini til koyrikort ikki eru tey somu í Føroyum og Danmark.

Við broytingini verður tað møguligt framyvir at strika treytina um nóg góða hoyrn fyri førarar av ávísam motorakførum, har ið tað av ferðslutrygdarávum ikki er tørvur á, at førarin hevur nóg góða hoyrn.

Tað er í dag møguligt fyri førarar við vánaligari ella ongari hoyrn, at fáa koyrikort útskrivað eftir ummæli frá egnum lækna, Akstovuni og Landslækninum. Treytin fyri, at koyrikort kann verða útgivið er, at førarin hevur móguleika fyri at viga upp ímóti manglandi hoyrnini við, at bilurin er útgjördur við tveimum síðuspeglum.

Tað eru í dag nærum ongi akfør, sum ikki eru útgjörd við tveimum síðuspeglum og harvið verður tryggjað við uppskotnu broytingini, at tær heilsuligu treytir, sum verða settar førarum av motorakførum, eru tíðarhóskandi, í mun til móguleikarnar hjá hesum førarum at viga upp ímóti manglandi hoyrnini.

Treytin um, at ein førari skal hava nóg góð oyru (hoyrn) stavar frá donsku lógini um motorakfør frá 1913, og var sett í gildi við lóg nr. 73 frá 19. mars 1930 um motorakfør v.m. Tað framgekk av viðmerkingunum til donsku lógina, at tað er ein treyt, at førarin skal kunna “hoyra væl”. Inntil tá, var tað bert ein treyt, at ein førari hevði nóg góð eygu.

Verandi treyt í § 18, stk. 2, nr. 2, í ferðslulógini setur sum ófrávikiliga treyt, at førari av motorakførum skal hava nóg góða hoyrn, fyri at koyrikort kann verða útgivið. Eftir galdandi áseting, er tað ikki møguligt at seta reglur um, at tað ikki verða sett krøv til hoyrievnini hjá einum førara.

Sambært triðju koyrikortreglugerð í ES (2006/12) eru ongar minstutreytir til hoyrn fyri førarar í heilsuflokki 1 (bólkarnir AM – prutl, A – motorsúkkla, B – vanligur bilur, BE – vanligur bilur við stórum viðfestiakfari og koyrikort til traktor/motoramboð). Danskir

myndugleikar mæla til, at strika treytina um hoyrn fyri akfør í flokki 1, fyri at møta heilsutreytunum í ES reglugerðini um koyrikort.

Fyri førarar í flokki 2 (bólkar C – lastbilur, D – bussur, E – stórt viðfestiakfar til lastbil og buss og vinnuligan fólkaflutning og góðkenning sum koyrilærari) er treytin framvegis, at hesi skulu kannast av lækna fyri m.a. nóg góð eygu og oyru (sjón og hoyrn), fyri at koyrikort kann verða útgivið. Orsøkin til herdu krøvini fyri førarar í flokki 2, er at hesi fevna um stór og tung akfør, sum oftast verða nýtt í vinnuligum høpi.

Sjálvt um treytin um nóg góða hoyrn verður strikað í § 18, stk. 2, nr. 2, kann landsstýrismaðurin sbrt. § 18, stk. 4, seta eykatreytir og herða treytirnar í stk. 2, fyri at fáa koyrikort til m.a. akfør í flokki 2. Mett verður sostatt, at heimild frammyvir er fyri at seta treytir um nóg góða hoyrn fyri førarar í flokki 2, hóast treytin um nóg góða hoyrn í § 18, stk. 2, nr. 2 verður strikað.

Tað er longu sum er, móguleiki fyri, at persónar við vánaligari ella ongari hoyrn, kunnu fáa útgivið koyrikort við støði í ummæli frá egnum lækna ella serlækna, við fyriliti fyri móguleikunum at viga upp ímóti. Tað er Akstovan, ið eftir ummæli frá Landslæknanum, ið tekur avgerð um, hvørt koyrikort kann verða latið.

Vegleiðingin hjá Sundhedsstyrelsen til meting av heilsutreytunum fyri førarar av motorakførum, ásetir tey viðurskifti, sum læknin skal leggja dent á í sambandi við eitt slíkt ummæli. Tað framgongur av hesum, at tvey ásett síðuspegl á akfarinum, eru nokk til at viga upp ímóti vánaligari ella manglandi hoyrn hjá føraranum.

Tað er longu ein treyt fyri, at eitt motorakfør kann fáa eina ES typugóðkenning, at akfarið er útgjört við tveimum síðuspeglum. Sama ger seg galdandi fyri stór prutl og motorsúkklur.

1.3.3. Herdar útbúgvingartreytir og eftirútbúgving fyri koyrilærarar

Ein broyting er, at skotið verður upp, at hækka støðið á koyrilæraraútbúgvingini og at seta reglur um, at koyrilærarar eru undir leypandi eftirútbúgving í sínum yrki. Hetta er í tráð við nógaldandi ásetingar í Danmark, har flestallir koyrilærarar her á landi fáa sína útbúgving. Endamálið er, at bøta um ferðslutrygdina og at nýggir bilførarar støðugt møta koyrilærum, har fakligi førleikin er høgur, undir hesum hava (herundir hava) neyðugu námsfrøðiligu evnini, og sum skara fram úr sum (kunnu vera) fyrmyndir í ferðsluni.

1.3.3.1. Treytir um aldur

Skotið verður upp í § 19 a, stk. 1, nr. 1, at aldursmarkið fyri at kunna verða góðkendur sum koyrilærari, verður hækkað frá 23 ár til 24 ár. Í Danmark hækkaði aldursmarkið frá 21 ár til 24 ár.

Tilmælið um at hækka aldursmarkið, eigur at verða hildið saman við tí serligu ábyrgd, sum er knýtt at koyrilæraryrkinum. Danska frágreiðingin um endurskoðan av koyrilæraútbúgvingini vísti á, at ein týðandi partur av uppgávu koyrilærarans er at arbeiða við hugburði og atferð hjá ungum koyrinæmingum, har hugburðurin til ferðslu hjá ungu koyrinæmingunum, eigur at vera merktur av tryggari og varisligari koyring. Hetta arbeiði krevur ein ávísan búnaskap, sum í hægri mun er til staðar við eitt minsta aldursmark sum er 24 ár.

1.3.3.2. Drúgvar royndir í koyring

Skotið verður upp í § 19 a, stk. 1, nr. 2, at fyri at kunna verða góðkendur sum koyrilærari, skal persónurin hava ognuð sær koyrirætt. Verður uppskotið samtykt, ætlar landsstýrismaðurin at seta fyrisitingarligar reglur um, at persónar sum ynskja góðkenning sum koyrilærari, vanligu skulu hava ognuð sær koyrikort til bólkarnar A (motorsúkklu), B (vanligan bil), C (lastbil), C/E (stórt viðfestisakfar til lastbil) og koyrikort til vinnuligan fólkaflutning (møguliga til bólk D – buss). Tað kann bert í heilt serligum føri, vera veitt undantak frá kravinum um koyrikort til hesar bólkar. Tað kann t.d. vera, um umsøkjarin á annan hátt kann vísa neyðugan kunnleika til viðkomandi akfar, ella um umsøkjarin orsakað av avlamni, ikki er førur fyri at koyra motorsúkklu ella annað serligt akfar.

Mælt verður til, at treytin um, at viðkomandi seinastu 3 árinum javnan skal hava koyrt bil, ávikavist motorsúkklu, verður strikað og at í staðin í nr. 3 verður sett sum treyt, at umsøkjarin í teimum seinastu 2 árunum, ikki hevur verið frádømdur koyrirættin ella hevur fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarliga.

Samferðslumálaráðið er í hesum sambandi av tí fatan, at um umsøkjarin í teimum seinastu 2 árunum hevur verið frádømdur koyrirættin treytaleyst, so vísir hetta eina so grova forfjóning av ferðslureglunum, at umsøkjarin má metast at vera óegnaður til at fáa góðkenning sum koyrilærari. Nevnda 2 ára tíðarskeið vil eftir uppskotinum vera at rokna frá tí stund, tá góðkenningin verður givin.

1.3.3.3. Útbúgvingartreytir

Galdandi reglur um góðkenning av koyrilærum, hava ikki nakrar ásetingar um undanfarandi útbúgving, undir hesum ungdómsútbúgving ella hægri lestur, fyri at sleppa at læra til koyrilæra. Danska frágreiðingin mælir heldur ikki til, at tað frammyvir skal vera ein slík treyt.

Danska frágreiðingin vísti í tí sambandi á, at tað ikki eiga at vera ásettar óneyðugar forðingar í atgongdini til koyrilæraútbúgvingina. Í staðin mælir frágreiðingin til, at tað frammyvir verður sett sum treyt, at umsøkjarar til koyrilæraútbúgvingina skulu hava framt eina undirvísingartilgongd í vaksnamannafrálæru, við tí endamáli, at koyrilærararnir í størri mun frammyvir kunnu leggja dent á, at arbeiða við hugburði og atferð, við at nýta hóskaði ástøðiligar ávirkingarmiðlar sum partar í vanligu koyriútbúgvingini.

Justitsministerið hevur saman við øðrum viðkomandi ráðum í Danmark, góðkent útbúgvingartreytir fyri vaksnamannafrálæru og góðskrivning av lærugreinum (merit), sum gevur atgongd til koyrilæraútbúgvingina og sum serliga vendir sær til frálæru av vaksnum fólki. Frálæran í vaksnamannafrálæru fer fram á donskum útbúgvingarstøðum, sum eru góðkend av Uddannelses- og Forskningsministeriet. Frálærugongdin skal í minsta lagi fara fram í 120 frálærutímar ella tað sum svarar til 10 ECTS stig.

Málini fyri vaksnamannafrálæruni eru hesi:

- Leggja til rættis eina frálærugongd sum er vegleiðandi fyri luttakaran,
- lýsa endamál og lærumál og velja hóskaði evniskjarni,
- miðvísan boðskap til ymiskar málbólkar,

- fjöltáttaða frálæru við at nýta ymiskar hættir, meginreglur og fatanaramboð,
- skilja tey viðurskifti, ið fremja og darva frálæru,
- vísa fyrilit fyri ymisku hættunum, ið lutakarnir læra eftir,
- skapa fremjandi frálæruumhvørvi,
- handfara mótstöðu og forðingar í frálæruhølinum,
- skapa virðiligt samstarv og samskifta í eygnahædd,
- geva og fáa jaliga viðurkennandi aftursvar,
- hugsa um egnan leiklut, tilfeingi og menningarøkir.

Um ein koyrilærari, sum er góðkendur til vanligan bil (bólkur B), ætlar at víðka góðkenningina til eisini at fevna um stór akfør (bólkarnar C, D og E), so fær hann ikki góðskrivning (merit), tí undanfarna koyrilæraraútbúgving í Danmark lýkur ikki treytirnar til námsfrøðiligu frálærugongdina.

1.3.3.4. Treytir um koyrikort

Danska frágreiðingin mælti til, at treytir áttu at vera settar um, at umsøkjarar høvdu ávísar royndir í koyring við akførum í meiri enn einum koyrikortbólki, áðrenn upptøku á koyrilæraraútbúgvingina.

Tað er í dag ikki ásett nøkur ávís treyt um, hvørjar koyrikortbólkar ein umsøkjari skal hava koyrirætt til, fyri at kunna verða góðkendur sum koyrilærari, annað enn treytin í § 19 a, stk. 4 nr. 2, har ein kann fáa góðkenning sum koyrilærari, um ein seinastu 3 árinum javnan hevur koyrt bil, ávikavist motorsúkklum. Sum reglurnar eru nú, kann ein sostatt t.d. verða góðkendur sum koyrilærari til bólki A (motorsúkklum) uttan at hava koyrikort til bólki B (vanligan bil).

Danska frágreiðingin vísir á, at koyrilærarin í størri mun enn í dag, eigur at kunna ávirka næmingarnar við betri hugburði og atferð. Frágreiðingin metir, at ein av aðaltáttunum í frálæruni, ið størri dentur eigur at verða lagdur á framyvir, er fatanin av vandum, undir hesum nevniliga fatanin fyri stöðuni hjá øðrum í ferðsluni, fatanin av egnari atferð í ferðsluni og kunningartreytir førarans.

Í Danmark eru ásettar reglur um, at persónar, sum ynskja at verða góðkendir sum koyrilærarar, vanligu skulu hava ognuð sær koyrikort til bólkarnar A (motorsúkklum), B (vanligan bil), C (lastbil), C/E (stórt viðfestiakfar til lastbil) og koyrikort til vinnuligan fólkaf lutning (møguliga til bólki D – buss). Tað kann bert í heilt serligum førum verða veitt undantak frá hesi reglu. Tað kann t.d. vera, um umsøkjarin á annan hátt kann vísa neyðugan kunnleika til viðkomandi akfar, ella um umsøkjarin orsakað av líkamligum breki, ikki er førur fyri at koyra motorsúkklum ella annað serligt akfar. Verður uppskotið samtykt, ætlar landsstýrismaðurin í kunningarøki at lýsa samsvarandi reglur at galda her á landi.

1.3.3.5. Aðrar treytir fyri góðkenning sum koyrilærari

Danska frágreiðingin mælir til, at hildið verður óbroytt fast við tað, sum í galdandi ferðslulóg her á landi svarar til § 19 a, stk. 4, nr. 3-5, sum snýr seg um, at fyri at fáa góðkenning sum koyrilærari, skal persónurin hava fingið koyrilæraútbúgving, hava staðið eina roynd fyri koyrilærarar og ikki hava verið uppi í máli, sum kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini (levnaðartreytin).

Skotið verður upp í § 19 a, stk. 1, nr. 5-7 í uppskotinum, at hildið verður fast við hesar ásetingar.

1.3.3.6. Endurnýggjan av koyrilæraragóðkenningini

Ein góðkenning sum koyrilærari er sbtr. ferðslulógini § 19 a, stk. 5, galdandi í 5 ár, tó í mesta lagi so leingi sum tann, sum varðir, hevur koyrikort. Góðkenningin kann verða endurnýggjað, um handhavin lýkur treytina í stk. 4, nr. 2 um seinastu 3 árinum, javnan at hava koyrt bil, ávikavist motorsúkklu, lýkur levnaðartreytina í nr. 5 og sannar, at hann í umlidna tíðarskeiðinum javnan hevur havt yrki sum koyrilærari og ført næmingar fram til roynd. Danska frágreiðingin vísti á, at galdandi treyt um, at koyrilærarin javnan skal hava havt yrki sum koyrilærari, er trupul at umsita og at tað ikki neyðturviliga talar fyri ella ímóti, at góðkenningin eigur at verða endurnýggjað.

Skotið verður tí upp, at ein endurnýggjan av koyrilæraragóðkenningini er treytað av, at viðkomandi, umframt at lúka levnaðartreytina í § 19 a, stk. 1, (§ 1, nr. 7) í lógaruppskotinum, harafturat í teimum seinastu 2 árunum, ikki hevur verið frádømdur koyrirættin treytaleyst, ella fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarliga. Hevur viðkomandi í teimum seinastu 2 árunum fingið frádømt koyrirættin treytaleyst, vil tað eftir fatanini hjá Samferðslumálaráðnum siga, at viðkomandi á grovan hátt hevur brotið ferðslureglurnar og ein endurnýggjan av koyrilæraragóðkenningini eigur tå at vera treytað av, at viðkomandi stendur eina nýggja koyrilærararoynd, sbr. stk. 5.

Tað framgongur av § 19 a, stk. 4 í uppskotinum, at um koyrilærari í teimum seinastu 2 árunum undan endurnýggjanini av koyrilæraragóðkenningini, sbr. stk. 3, hevur verið frádømdur koyrirættin treytað, verður koyrilæraragóðkenningin endurnýggjað, treytað av, at eftiransandi koyriroynd (ástøðilig og verklig koyriroynd) er staðin, og at aðrar treytir, ið eru ásettar í sambandi við frádømingina, verða hildnar.

1.3.3.7. Eftirútbúgving

Galdandi áseting í § 19 a, stk. 6, er ein heimild hjá landsstýrismanninum at seta reglur um eykaeftirútbúgving sum treyt fyri, at góðkenning av koyrilæra verður endurnýggjað. Henda heimild er ongantíð brúkt.

Danska frágreiðingin mælir til, at sum ískoyti til treytirnar nevndar undir 1.3.3.6., er endurnýggjan treytað av, at koyrilærarin í tíðarskeiðinum sum liggur ímillum góðkenningarnar, fremur eina góðkenda eftirútbúgvingargongd. Frágreiðingin vísir á, at eftirútbúgvingin eigur at fevna um 5 skeiðsdagar, sum í útgangsstøðinum eiga at vera framdir í tí seinasta árinum av góðkenningartíðarskeiðinum. Teir 5 skeiðsdagarnir skulu ikki neyðturviliga haldast samlaðir, men vísandi til ástøðiliga og fakliga læringina, eiga teir í

mesta lagi at fevna um 2 mótul, sum eiga at vera avgreidd yvir eitt tíðarskeið, sum í mesta lagi er 3 mánaðir.

Danska frágreiðingin mælir til, at eftirútbúgvingin skal fevna um lutmál við bæði koyritøkni og ástøði. Skeiðið eigur ikki bert at vera endurtøka av námssetningi fyri koyrilæraútbúgvingina. Endamálið við eftirútbúgvingini er, at geva koyrilærum nýggja og dagførda vitan. Danskir myndugleikar hava útgivið eina frálæruætlan, sum er ein kunngerð nr. 192 af 20. februar 2015 “om undervisningsplan for efteruddannelsen af kørelærere”. Verður uppskotið samtykt, verður mælt til, at føroyskir koyrilærarar sum nú er, fremja eftirútbúgvingina á góðkendum donskum eftirútbúgvingarstaði.

1.3.3.8. Frádøming av koyrilæraragóðkenningini

Sum nú er, kann rætturin at útinna yrki sum koyrilæri einans frádømast eftir kravi frá ákærumyndugleikanum, í sambandi við eitt revsimál, um viðkomandi verður dømdur fyri revsivert viðurskifti, ið av góðum grundum kann føra við sær vanda fyri misnýtslu av rættinum at útinna koyrilærarayrki, sbr. § 79, stk. 1 í revsilógini. Ásetingin skilir ikki ímillum, um talan er um brot á reglur um útinna av koyrilærarayrki ella aðrar revsivatgerðir í revsilógini ella aðrari serlóg.

Í § 19 b sum er nr. 8 í hesum lógaruppskoti, verður skotið upp, at tann, ið við dómi verður dømdur sekur í grovum ella endurtiknum brotum av reglum um útinna av yrki sum koyrilæri, kann við dóminum verða frádømdur rættin at útinna yrki sum koyrilæri fyri eitt nærri ásett tíðarskeið, sum í minsta lagi er 1 ár, ella fyri alla tíð.

Ásetingin er ein sjálvstøðug heimild at frádøma koyrilærum rættin, at útinna koyrilærarayrkið, um viðkomandi á grovan ella endurtiknan hátt ger seg sekan í brotum á tær reglur, sum galda fyri útinna av koyrilærarayrki. Ásetingin er ein serregla, sum í hesum slagi av málum, kemur í staðin fyri § 79 í revsilógini um frádøming av rættindum.

Øvugt av § 79, stk. 1 í revsilógini, er frádøming eftir § 19 b í uppskotinum ikki treytað av, at tað eftir eini ítøkiligari váðameting, av góðum grundum verður mett at vera vandi fyri, at koyrilærarin fer at misnýta sítt starv sum koyrilæri.

1.3.3.9. Viðkan av koyrilæraragóðkenningini

Danska frágreiðingin heldur ikki, at atlitid til ikki at gera inntriv í verandi rættindi hjá longu útbúnum koyrilærum, í sama mun ger seg galdandi í teimum støðum, har ein koyrilæri, sum longu er útbúgvin, ynskir at víðka sína góðkenning, við nýggjum koyrikortbólum. Við støði í hesum, verður mælt til, at ein útbúgvin koyrilæri, sum ynskir at víðka sína góðkenning sum koyrilæri við nýggjum koyrikortbólum, skal lúka tær nýggju treytirnar, fyri at kunna taka koyrilæraútbúgvingina til hesar koyrikortbólkar og fara upp í roynd í hesum. Hetta førir m.a. við sær, at tey skulu lúka nýggju treytina um aldur, sum er 24 ár, eins og treyt um framman undan at hava ognað sær koyrikort til bólkar A, B, C og C/E og koyrikort til vinnuligan fólkaflutning, undir hesum móguliga til bólkar DV (vinnuligur fólkaflutningur við bussi).

1.3.3.10. Skiftisreglur

Danska frágreiðingin vísir á, at tað í sambandi við áseting av nýggjum treytum til koyrilærararnar, í rímligan mun, eigur at vera tikið atlit til teir koyrilærarar, sum longu í dag hava fingið góðkenning eftir galdandi reglum. Ein koyrilæri, sum longu er útbúgvinn og góðkendur, eigur tí ikki at mæta treytum um, at viðkomandi skal lúka tær nýggju treytirnar fyri at fáa góðkenning sum koyrilæri, fyri at kunna varðveita ella at endurnýggja sína góðkenning sum koyrilæri.

Í tí sambandi, verður dentur lagdur á, at tilmælini um broyting av reglunum, ikki botna í eini fatan av, at verandi karmar eru ónøktandi, men harafturímóti er við til at menna og framtíðartryggja koyrilæraútbúgvingina.

Víst verður sostatt á, at tilmælini um broyttar treytir fyri at fáa góðkenning sum koyrilæri, bert eiga at galda fyri koyrilærarar, sum verða útbúnir, eftir at nýggju reglurnar koma í gildi. Tað eigur sostatt ikki at fáa ávirkan á galdandi rættindir.

Hvat viðvíkur tilmælinum um áseting av kravdari eftirútbúgving, er metingin í frágreiðingini, at henda treyt eisini eigur at galda fyri koyrilærarar, sum longu eru útbúnir. Eftirútbúgving er ein týðningarmikil partur av viðlíkahaldinum av førleikum hjá koyrilærarum og henda treyt eigur at galda fyri allar koyrilærarar, óansæð útbúgvingartíðarskeið.

Við støði í hesum, mælir Samferðslumálaráðið til, at treytirnar í uppskotinum um eftirútbúgving verður krav fyri koyrilærarar, sum longu eru útbúnir, tó so at tað fyri henda bólk, ikki verður ein treyt fyri endurnýggjan av góðkenningum, fyrr enn eftir 1. juli 2017.

1.3.4. Broyttar frádømingarreglur fyri koyrilærarar

Ein broyting er, at víðka um rættin at frádøma einum koyrilæra rættin til at útinna yrki sum koyrilæri í teimum førum, har viðkomandi ikki heldur reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki.

Við virðing fyri vanligu ferðslutrygdini, heldur Samferðslumálaráðið tað vera týðningarmikið, at nýggir bilførarar og motorsúkkklukoyrarar og onnur, fáa neyðugu koyrifrálæruna í sambandi við, at ognar sær koyrikort. Hetta er í dag tryggjað á tann hátt, at tað er ásett ein røð av treytum til innihaldið og fremjingina av koyrifrálæruni, undir hesum treytir um minsta tal av tímum í ástøði og venjingarkoyring, eins og treyt um nýtslu av lesiætlanunum í frálæruni.

Ein treyt fyri, at hesar reglur kunnu hava ætlaðu ávirkan er, at reglurnar verða hildnar. Ikki at leggja lag í reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki, kann sostatt hava neiliga ávirkan á vanligu ferðslutrygdina. Afturat hesum kemur, at ein hevur varhuga av, at ein ófullfíggað koyrifrálæra hevur við sær, at fleiri koyrinæmingar ikki standa royndina, og tí mugu royndar um aftur, sum aftur førir við sær størri trýst á útboðið av koyriroyndum, við einum neiligum árinum á bíðitíðina. Bæði við atlit til vanligu ferðslutrygdina og fyri at ganga ímóti hægri dumpiprosentum, eigur tað eftir fatanini hjá Samferðslumálaráðnum at vera lættari at blanda seg uppí yvir fyri koyrilærarum, sum bróta reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki.

Mett verður tí, at koyrilærarar, sum bróta reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki, í størri mun, enn tað sum í dag framgongur av § 79, stk. 1 í revsilógini, skulu kunna frádømast rættin til at útinna yrki sum koyrilærari. Líknandi frádømingarskipanir eru í dag í t.d. § 20, í lögtingslóg um vernd av djórum.

Skotið verður tí upp, at sett verður ein sjálvstøðug heimild í ferðslulógina, at frádøma koyrilærarum rættin til at útinna yrki sum koyrilærari, um viðkomandi á grovan hátt ella ferð eftir ferð hefur brotið reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki. Uppskotið í § 19 a (§ 1, nr. 7) í lógaruppskotinum, er sostatt ein serregla, sum í málum um slík sløg av brotum, kemur í staðin fyri § 79 í revsilógini um frádøming av rættindum.

Skotið verður upp, at frádøming á sama hátt sum í § 79, stk. 1 í revsilógini, er við dómi, og at ákærumyndugleikin í givnum føri, setur fram málskrav um frádøming í sambandi við eitt revsimál um grovt ella endurtikið brot á reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki. Frádøming av rættinum at útinna koyrilærarayrki, kemur sostatt bert uppá tal eftir uppskotnu ásetingini, um talan er um brot á reglur um útinnan av koyrilærarayrki, har revsing er staðfest. Øvugt av § 79, stk. 1 í revsilógini, er frádøming eftir uppskotnu ásetingini ikki treytað av, at tað eftir eini ítøkiligari váðameting, av góðum grundum, verður mettt at vera vandi fyri, at koyrilærarin fer at misnýta sítt starv sum koyrilærari. Uppskotna ásetingin er sostatt ein lýsing av, at tað við grov ella endurtikin brot á reglur um útinnan av yrki sum koyrilærari, eftir fatanini hjá Samferðslumálaráðnum, má ætlast at fyriligja ein almennur váði fyri endurtøku. Viðmerkt kann vera, at tað í øðrum sambandi, longu finst ein skipan á ferðslulógarøkinum, har ið frádøming av rættindum fer fram, uttan treyt um ein ítøkiligan endurtøkuváða. Við frádøming av koyrirættinum, er heldur ikki nøkur treyt um ítøkiligan endurtøkuváða.

Ein frádøming av rættinum at útinna koyrilærarayrki hefur við sær, at koyrilærarin missir sína koyrilæraragóðkenning. Í frádømutíðini vil viðkomandi tí vera avskorin frá, bæði at virka sum sjálvstøðugur koyrilærari, og sum starvssettur koyrilærari.

Við orðingini “reglum um útinnan av yrki sum koyrilærari” í uppskotinum til § 19 b, stk. 1 í ferðslulógini, verður nevniliga miðað eftir reglunum um koyrifrálæru og serliga koyrifrálæru í kapittul 2 og 2 a í koyrikortkunngerðini, eins og kunngerðir um frálæruætlanir fyri koyriútbúgvingina til einstøku koyrikortbólkarar, sum eru útgivnar í samsvari við § 22, stk. 3 í koyrikortkunngerðini.

Grov brot á koyrikortkunngerðina, sum kunnu føra við sær frádøming, fevnir m.a. um føri, har ein koyrilærari í lesiætlanini, við vilja, gevur óbeinar upplýsingar um frálærugongdina hjá einum næmingi, ella á annan hátt vitandi brýtur reglurnar um fremjan av koyrifrálæruni, ella nýtslu av lesiætlanum.

Í hesum sambandi, hefur tað stóran týdning, um latan av óbeinum upplýsingum í eini lesiætlan ella tilíkum, hefur tað við sær, at koyrilærarin samstundis verður dømdur fyri brot á § 163 í revsilógini um latan av skrivligum váttaðum við ósannum innihaldi. Men tað er ikki

avgerandi fyri, um tilburðurin er mettur sum eitt grovt brot, at tað harafturat er talan um brot á revsilógina.

Við í metingina av, um rætturin eigur at verða frádømdur orsakað av endurtiknum brotum, kann tað út um tal og títleika av brotum, t.d. dentur verða lagdur á, um tilburðurin er eyðkendur av reglubundnum brotum á reglurnar. Um ein koyrilærari t.d. ferð eftir ferð letur vera við at nýta lesiætlan í frálæruni ella heldur fram við at undirvísa næmingum, sum hava hildið steðg í koyrifrálærutíðarskeiðinum út um tað loyvda, so vil tað kunna føra til frádøming av rættindunum.

Endurtiknu brotini kunnu vera til døming í sama revsimáli. Endurtøkuhugtakið í uppskotinum skal sostatt ikki skiljast á sama hátt sum vanliga endurtøkuhugtakið í § 84, stk. 1 í revsilógini, har treytin er avgerð í millumbilinum. Avgerðir í millumbilinum, t.d. viðtøka av sekt fyri líknandi brot, eigur tó at hava herðandi týðning í metingini av, um tað ítøkiliga førið eigur at føra til frádøming.

Skotið verður upp, at frádøming av rættinum at útinna yrki sum koyrilærari, verður ásett fyri eitt av rættinum nærri ásett tíðarskeið, sum í minsta lagi er 1 ár. Harafturat verður skotið upp, at tað í serliga grovum førum, skal vera móguleiki fyri, at frádøma rættin fyri alla tíð. Við áseting av longd á frádømingartíðini, eigur dentur nevniliga at verða lagdur á slag og grovleika á tilburðinum, tal av brotum og um viðkomandi áður hevur verið frádømdur rættin at útinna yrki sum koyrilærari.

Er frádømingartíðin í longri tíð enn 2 ár, verður skotið upp, at viðkomandi fær rætt til at leggja spurningin um endurtøku av rættinum at útinna yrki sum koyrilærari fyri dómstólarnar eftir reglunum í § 78, stk. 3 í revsilógini, tá ið í minsta lagi 2 ár eru liðin av frádømingartíðini. Rætturin kann bert í heilt serligum førum verða endurgivin áðrenn frádømingartíðin er liðin. Hevur viðkomandi áður verið frádømdur rættin at útinna koyrilæraryrki, kann endurtøka av rættinum áðrenn frádømingartíðin er liðin, bert hendingaferð fara fram og í fyrsta lagi, tá tað eru liðin 5 ár av frádømingartíðini.

Samferðslumálaráðið heldur, at fyri at fáa góðkenning aftur sum koyrilærari, tá frádømingartíðin er liðin, eigur at verða treytað av, at viðkomandi av nýggjum stendur eina roynd fyri koyrilærarar, fyri at tryggja, at persónurin framhaldandi hevur førleika at standa fyri koyrifrálæruni.

Mett verður, at tað bert er neyðugt at halda eina koyrilærararoynd til bólkk B (vanligan bil) fyri at endurtaka tann ella teir bólkar, sum viðkomandi upprunaliga varð góðkendur til. Fyri at fáa góðkenning aftur sum koyrilærari eftir frádøming av rættinum, skal viðkomandi harafturat lúka treytina í § 19 a, stk. 1, nr. 2 í uppskotinum um, at hava ognað sær koyrirætt, lúka levnaðartreytina sbrt. § 19 a, stk. 1, nr. 7 í uppskotinum og harafturat sannar at hava fram kravda eftirútbúgving sbrt. § 19 a, stk. 3 í uppskotinum.

Verður uppskotið samtykt, ætlar landsstýrismaðurin við heimild í § 19 a, stk. 6 í uppskotinum at gera uppskot til nýggja kunngerð um góðkenning av koyrilærarum og m.a. seta reglur um

at halda koyrilærararoyndir o.a. Í tí sambandi er ætlanin, at áseta reglur um, at tað skal vera móguligt at fara til koyrilærararoynd í seinna enda av frádømingartíðini, soleiðis at viðkomandi, so vítt gjørligt, skal kunna byrja aftur sum koyrilærari, beint eftir at frádømingartíðin er liðin.

1.3.5. Dagføring av sektarupphæddum

1.3.5.1. Endamál

Ein broyting er, at betra um ferðslutrygdina við eini røð av hækkingum av sektum á ferðslulógarøkinum.

Talan er um eina endurskoðan av galdandi sektarupphæddum, sum í stóran mun hava verið galdandi her á landi síðan 2009, tá løgtingið við løgtingslóg nr. 49 frá 11. mai 2009, samtykti at minstabótin fyri brot á ferðslulógina er 500 kr. Frammanundan hesum hevði Ríkisákærin í Danmark í 2000 ásett sektarupphæddir í “Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 om sanktionspåstande mv. i færdselssager”.

Føroya Landfúti hevur í hesum sambandi gjørt eitt sektaryvirlit við støði í leypanði lógarbroytingum her á landi, dómspraksis og leiðbeinandi upphæddum frá Ríkisákæranum. Sektaryvirlitið er seinast endurskoðað 8. januar 2016.

Skotið verður upp, at sektarupphæddirnar á ferðslulógarøkinum sum heild verða hækkaðar, orsakað av vanligu prísgongdini og at minstasektin verður hækkað. Eisini verður skotið upp, at sektirnar fyri ávís brot verða hækkaðar enn meiri, orsakað av tí ferðslutrygdarliga váða, sum brotini hava við sær. Hetta er eisini í tráð við tilmæli frá Ráðnum fyri Ferðslutrygd, sum kom fram á 40 ára stovningardegnum hjá ráðnum, har tað eisini var breið semja í einum pallborði millum politikarar úr øllum flokkum, at ein máti at bøta um ferðslutrygdina og atburð hjá ferðandi á vegakervinum, er at hækka sektirnar fyri brot á ferðslulógina.

Í sambandi við broyting í donsku ferðslulógini við Lov nr. 184 af 8. mars 2011, var í lógaruppskotinum eitt skjal 2, sum var eitt skriv frá Ríkisákæranum, dagfest 20. oktober 2010, har Ríkisákærin gjøgnumgekk Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 og skeyt upp hækkingar í sektunum á ferðslulógarøkinum.

Ríkisákærin hevur nevnt, at hildið verður, at ein árinmikil hondhevján av eini so eintýðugt atferðarstýrandi lóg sum ferðslulógini, í stóran mun er treytað av fatanini hjá ferðandi av vandanum fyri at vera tikin í einum lógarbroti. Umframt hetta hevur tað stóran týdning, at varðveita eina árinmikla revsiskipan, har sektirnar mugu vera av eini slíkari stødd, at tær virka fyrbyrgjandi.

Visandi til, at ein stórir partur at sektarupphæddunum fyri brot á ferðslulógina her á landi, ikki eru broyttar síðan 2009, verður mett, at fleiri av sektarupphæddunum í mun til lønar- og prísvøksturin eins og slag av brotum, neyvan kunnu haldast at hava nakran fyrbyrgjandi virknað av týdningi. Í tí sambandi hevur Ríkisákærin í skrivinum frá 2010 skotið upp eina røð av hækkingum av sektum. Tað verður ov drúgt at endurgeva Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 ella Sektaryvirlitið hjá Føroya Landfúta í hesum lógaruppskoti, men nøkur av sektaruppskotunum eru í stuttum endurgivin niðanfyri.

Viðmerkt kann verða, at Ríkisákærin sum heild ikki hevur hildið orsök vera til, at skjóta upp hækkingar av sektarupphæddum, sum hava verið fyri lógarviðgerð seinnu árinum, sum t.d. reglur í ferðslulógini um koyring í frádømingartíðini, rúsdrekkakoyring og koyring ávirkaður av rúsandi evnum o.ø.

1.3.5.2. Minstasektin

Fatanin er, at ein minstasekt uppá 500 kr. fyri fólk flest, verður hildin at vera ein lutfalsliga lítil upphædd, sæð í ljósinum av lønar- og prís-vøkstrinum síðan lógarbroyingina í 2009. Ein sekt av hesi stødd kann tí kennast sum ein fráboðan um, at talan er um eitt lítisvert brot. Ein minstasekt sbrt. § 58 a, stk. 1 í ferðslulógini, verður tí eftir fatanini hjá Ríkisákæranum ikki hildin at hava nakran fyrbyggjandi virknað av týðningi.

Orsakað av hesum, helt Ríkisákærin, at grundarlag var fyri at hækka nógaldandi minstusekt á tann hátt, at tað sum útgangsstøði ikki vera givnar sektir sum eru minni enn 1.000 kr. fyri brot á ferðslulógina við motordrivnum akførum (bilar, motorsúkkur, traktorar, motoramboð, lendiakfør og prutl), meðan minstasektin fyri persónar, sum eru til gongu og førarar av súkklu, hestaakfari ella á hestabaki, eftir fatanini hjá Ríkisákæranum hóskaði kunnu ásetast til 700 kr.

Í tí sambandi viðmerkir Ríkisákærin, at tey brot sum verða framd við motordrivnum akførum, sum heild mugu metast at vera meiri vandamikil fyri ferðsluna, bæði fyri sjálfvan føraran og onnur ferðandi, enn tey brot, sum verða framd av teimum sonevndu “bleytu í ferðsluni”, so sum fólk til gongu og súkklandi. Tað eru sostatt brot á ferðslulógina, sum eru framd av fólki til gongu og súkklandi, sum eftir fatanini hjá Ríkisákæranum, ikki undirstøða eina minstusekt á 1.000 kr., sæð í ljósinum av, at hesi ferðandi sum heild, eru til minni vanda í ferðsluni.

Sum fylgja av uppskotinum um hækkan av minstusektini, eigur tað eftir fatanini hjá Ríkisákæranum, harafturat at vera ein hækking av upphæddini í galdandi § 58 a, stk. 10 um minstusekt til persónar við serliga lágari inntøku. Henda upphædd, sum eftir galdandi rætti er 300 kr., kann eftir fatanini hjá Ríkisákæranum hóskaði setast til 500 kr., vísandi til støddina á minstusektini í uppskotinum, og til lønar- og prís-vøkstur síðan 2009.

Á 40 ára stovningdegnum hjá Ráðnum fyri Ferðslutrygd, varð víst á, at sektin fyri at nýta handhildna farteleson, meðan koyrt verður, er alt ov lág og virkar ikki fyrbyggjandi. Sambært sektaryvirlitinum hjá fútanum, verður brot á § 16 b, stk. 1 í ferðslulógini – nýtsla av handhildnari farteleson, meðan koyrt verður, sektað við 500 kr. Sambært Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 pkt. 5.1., metir Ríkisákærin, at nýtsla av handhildnari farteleson undir koyring verður mett at hava við sær ein serligan vanda fyri ferðslutrygdina. Ríkisákærin sigur tí, at sektin fyri brot á § 16 b, stk. 1 í ferðslulógini, í útgangsstøðinum tí skal vera 1.500 kr. Samferðslumálaráðið tekur undir við hesum.

Í § 58 a, stk. 2, er ásett, at við ávís brot á ferðslulógina, sum framganga í greinini, verður ásett ein herd sekt. Við gjøgnumgongd av sektaryvirlitinum hjá Føroya Landfúta, vísir tað seg, at flestøll brot, sum eru nevnd í greinini, í verandi støðu eru sektað við minstusekt á 500 kr. Tó eru tað nøkur brot, har viðkomandi er til ampa í ferðsluni ella brot, sum føra við sær klipp í koyrikortið, ið verða sektað við 1.000 kr.

Tá minstasektin nú verður hækkað til 1.000 kr., um lógaruppskotið verður samtykt, og sektin fyri brot, sum eru fevnd av stigaskipanini, sbrt. uppskotinum vegleiðandi verður ásett til eina sektarupphædd á 2.000 kr. og brot sum føra við sær frádøming av koyrirættinum ella

koyriforboð, sbrt. uppskotinum skulu sektast við upphæddum, sum ikki eru minni enn 2.500 kr., so verður skotið upp, at minstasektin fyri brot á § 58 a, stk. 2 verður sett til 1.500 kr., sum er ein herd sekt, í mun til minstusektina á 1.000 kr. sbrt. § 1, nr. 11 í lógaruppskotinum.

1.3.5.3. Brot fevnd av stigaskipanini (klippiskipanin)

Ríkisákærin hevur skotið upp, at tað fyri brot sum eru fevnd av stigaskipanini, verður ásett ein vegleiðandi sektarupphædd á 2.000 kr.

Stigaskipanin førir við sær, at førarin á einum motordrivnum akfari, sum koyrikort krevst til, skal frádømast koyrirættin treytað, um so er, at førarin innan trý ár hevur gjørt seg sekan í trimum tilburðum, av teimum ásetingum, sum eru í § 59 a, stk. 4 í ferðslulógini og sum ikki í sær sjálvum føra til frádøming av koyrirættinum eftir § 59 a, stk. 1. Er talan um persón, sum fekk koyrikortið fyrstu ferð, verður í staðin álagt eitt koyriforboð, um viðkomandi innan trý tey fyrstu árin eftir at hava ognuð sær koyrirætt, ger seg sekan í tveimum av teimum nevndu brotum, sbrt. § 59 a, stk. 5, jb. § 59 h í ferðslulógini.

Tey brot, sum eru fevnd av stigaskipanini, eru nevnliga atferðargrunndaði brot, sum eru týðandi fyri ferðslutrygdina, t.d. koyring fram móti reyðum ljósi, koyring við ov stuttari fjarstøðu til framman fyri koyrandi og setan til vikis av forboði fyri yvirháling. Harafturat koma brot á reglur viðvíkjandi fastspenning av børnum og trygdarútgerð til børn.

Galdandi sektarupphæddir fyri brot fevnd av stigaskipanini, skifta frá sektum á 500 kr. til sektir á 1.500 kr., tó undantikið sektarupphæddir fyri brot á ferðmarkið, sum er serliga ásett.

Ríkisákærin hevur sum grundgeving fyri uppskotinum um hækking av sektum fyri brot á stigaskipanina, m.a. ført fram, at tey brot sum eru fevnd av stigaskipanini, orsakað av vandanum fyri onnur ferðandi ella vandanum fyri trygdina hjá børnum í bili, sum heild eiga at revsast við eini munandi hægri sekt enn uppskotna minstabótin á 1.000 kr. fyri førarar av motordrivnum akførum. Ríkisákærin hevur harafturat nevnt, at sæð í ljósinum av slagnum av brotum, undir hesum, at øll brotini føra við sær klipp í koyrikortið, so er tað ikki grundarlag fyri at varðveita verandi mun á sektarupphæddunum.

Tann hækkaða sektin á 2.000 kr., skal eftir uppskotinum hjá Ríkisákæranum tó ikki nýtast við brot á ferðmarkið, sum er fevnt av stigaskipanini. Orsøkin til hetta er, at sektirnar við brot á ferðmørkini í ferðslulógini eru ásett serskilt, og at Ríkisákærin hevur skotið upp aðrar hækkingar sum heild, í sambandi við hesar sektarupphæddir.

1.3.5.4. Brot, sum føra við sær frádøming av koyrirættinum ella koyriforboð

Vanligu ásetingarnar um frádøming av koyrirættinum eru at finna í § 59 í ferðslulógini (treytaleys frádøming fyri rúsdrekkakoyring), § 59 a, stk. 1 (treytað frádøming fyri onnur brot) og § 59 a, stk. 2 (treytaleys frádøming fyri onnur brot), eins og í § 59 b um longdina á frádømingartíðini og í § 59 h um koyriforboð.

Tá talan er um brot, sum eru so ógvuslig, at frádøming av koyrirættinum kemur uppá tal, er tað føst mannagongd, at sektin ikki er ásett til upphædd sum er minni enn 1.500 kr., óansæð

vegleiðandi sektarupphædd, fyri einstaka brotið. Viðmerkjast skal, at sektin á 1.500 er ein minstasekt, og at tað kunnu vera støður, har sektin er hægri, sum t.d. um tað eru framd fleiri brot á ferðslulógina.

Ríkisákærin hevur mælt til, at sektin fyri brot, sum føra við sær treytaða ella treytaleysa frádøming av koyrirættinum, framyvir skulu ásetast til upphædd, sum ikki er minni enn 2.500 kr.

Ein sekt á 2.500 kr., fer eftir fatanini hjá Ríkisákæranum, at vera ein hóskaði revsstatgerð í teimum fòrum, har atferð fòrarans í ferðsluni hevur verið so ógvuslig, at tað í málinum er grundarlag fyri treytaðari ella treytaleysari frádøming av koyrirættinum ella koyriforbøð. Við uppskotnu hækkingini, er øðrumegin dentur lagdur á, at sektin harvið verður hægri enn uppskotna sektarupphæddin á 2.000 kr. við brot sum eru fevnd av stigaskipanini, og hinvegin at fòrarin umframt sekt, skal rinda munandi upphæddir fyri skeiðir og koyriroyndir v.m., fyri at varðveita ella endurtaka koyrirættin.

Reglurnar um frádøming av koyrirættinum, fevna í dag ikki um rættin at koyra lítið prutl (í mesta lagi 30 km/t). Løgtingið samtykti tó reglur um frádøming av koyrirættinum fyri koyring við lítlum prutli í lögtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014 og gav í § 2, stk. 2 í broytingarlógini, landsstýrismanninum heimild at áseta í kunngerð, nær reglurnar koma í gildi. Landsstýrismaðurin ætlar í kunngerð á heysti 2016 at áseta reglur um gildiskomu fyri ásetingarnar í broytingarlógini, og skýtur upp, at ásett verður ein nýggj sektarupphædd á 2.000 kr. fyri brot, sum føra við sær frádøming av rættinum at koyra lítið prutl.

1.3.5.5. Brot á hámarksferð

Sum nevnt omanfyri undir 1.3.5.3. – brot fevnd av stigaskipanini, verður brot á hámarksferðina sektað serstakt sbrt. § 58 a, stk. 3, har sekt fyri brot á hægstamarkið fyri ferð við motordrivnum akfari sbr. §§ 30 a og 30 b, skal ásetast við atliti at almennu økingini av váða, sum brotið á hægstamarkið fyri ferð, ber við sær. Harafturat er fyri brot á hægstamarkið fyri ferð, framd við koyring av bussi og lastbili, hvørs loyvda heildarvekt er yvir 3.500 kg, ella vognrøð, samansett av tílíkum akførum og skrásetingarskyldugum, viðfestum vognum, somuleiðis ásett ein herd sekt.

Hesar ásetingar komu í ferðslulógina við lögtingslóg nr. 68 frá 20. mai 2000 um broyting í ferðslulógini og minstasektin tá fyri brot á hámarksferðina var 400 kr. og fyri stór akfør omanfyri 3.500 kg. 600 kr. Sambært sektaryvirlitinum hjá Føroya Landfúta, eru upphæddirnar í dag, ávikavist 500 kr. og 1.000 kr.

Sambært Rigsadvokat meddelelse nr. 4/2000 er minstasektin fyri brot á hámarksferðina 1.000 kr. og fyri akfør við loyvdari heildarvekt yvir 3.500 kg. er minstasektin 1.500 kr. fyri brot á hámarksferðina og hækkaði sambært talvuni niðanfyri:

Talva 1:

%	Brot á hámarksferð				Kr.	
	50 km/t	60 km/t	70 km/t	80 km/t	Sektargjald I	Sektargjald II
u/20	51-59	61-71	71-83	81-95	1.000	1.500
20-29	60-64	72-77	84-90	96-103	1.500	1.500
30-39	65-69	78-83	91-97	104-111	2.500	3.000
40-49	70-74	84-89	98-104	112-119	3.000	3.500
50-59	75-79	90-95	105-111	120-127	3.000	4.000
60-69	80-84	96-101	112-118	128-135	3.500	4.500
70-79	85-89	102-107	119-125	136-143	4.000	5.500
80-89	90-94	108-113	126-132	144-151	4.500	6.000
90-99	95-99	114-119	133-139	152-159	5.500	7.500
100-109	100-104	120-125	140-146	160-167	6.000	8.500
110-119	105-109	126-131	147-153	168-175	6.500	9.500
120-129	110-114	132-137	154-160	176-183	7.000	10.500
Sektargjald I:	Persónbilar og motorsúkkur					
Sektargjald II:	Bussar, lastbilar og vagnarøð					

Í mun til galdandi sektaryvirlit hjá Føroya Landfúta, eru lægstu sektarupphæddirnar í uppskotinum 500 kr. hægri enn galdandi sektaryvirlit og tá brotini eru 30% ella meiri oman fyri hámarksferðina, eru lægstu sektarupphæddirnar í uppskotinum 1.000 kr. hægri enn galdandi sektaryvirlit.

Við sektarupphæddunum í uppskotinum, verður hildið fast við eitt støði, sum er ein greiður boðskapur til bilførarar um, at brot á hámarksferðina, bæði á landsvegnum og í bygdum øki, ikki verður góðtikið.

Sum nevnt omanfyri undir 1.3.5.4. – brot, sum føra við sær frádøming av koyrirættinum ella koyriforboð, samtykti lögtingið í lögtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014 reglur um hámarksferð fyri prutl í § 30 c, har hámarksferðin fyri lítl prutl er 30 km/t og fyri stór prutl 45 km/t. Í § 2, stk. 2 í lögtingslógini, fekk landsstýrismaðurin heimild at áseta í kunngerð, nær reglurnar koma í gildi. Sum upplýst omanfyri, ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð á heysti 2016 at áseta reglur um gildiskomu, fyri ásetingarnar í lögtingslógini.

Skotið verður upp, at ásetingin av sektum fyri brot á hámarksferðina undir koyring við lítlum prutli og stórum prutli, er við útgangsstøði í Rigsadvokatmeddelelse nr. 4/2000 pkt. 5.2.5. og at sektirnar hækka sambært talvuni niðanfyri:

Talva 2:

Brot á hámarksferð við prutli				
	Lítið prutl		Stórt prutl	
%	30 km/t	Sektargjald kr.	45 km/t	Sektargjald kr.
u/30	31-39	1.000	46-59	1.000
30-60	40-48	1.500	60-72	2.000 (klipp við yv. 60 km/t og treytað frádøming yv. 65 km/t)
61-100	49-60	2.000 (treytað frádøming yv. 50 km/t)	73-90	2.500 (treytaleys frádøming yv. 85 km/t)
➤ 100	➤ 60	2.000 (treytaleys frádøming yv. 70 km/t)	➤ 90	2.500

1.3.6. Treytaleys frádøming fyri koyring ávirkaður av rúsevnum og málsviðgerð

Í § 59 a í galdandi ferðslulóg eru ásettar reglur fyri treytaða og treytaleysa frádøming av koyrirættinum fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, sbt. § 15, stk. 1 í ferðslulógini. Í § 59 a, stk. 1, nr. 6, er ásett treytað frádøming fyri brot á § 15, stk. 1, 2. pkt. og í § 59 a, stk. 2, nr. 5, er ásett treytaleys frádøming fyri brot á § 15, stk. 1, 1. pkt.

Fútin hevur víst á, at í sambandi við rættarmál um treytaleysa frádøming av koyrirættinum fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, er ivi sáddur um heimildina at frádøma treytaleyst eftir stk. 2, nr. 5, soleiðis sum § 59 a, stk. 1 og 2 eru orðaðar. Tí verður skotið upp, í § 59 a, stk. 1, nr. 6, at strikað “2. pkt.” í § 15, stk. 1, 2. pkt., soleiðis at ongin ivi er um heimild, at frádøma treytaleyst eftir stk. 2, nr. 5.

Við seinastu lógarbroyting av frádømingarreglunum fyri koyring við rúsandi evnum í blóðinum (løgtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014 um broyting í løgtingslóg um ferðslu) var tað greiða ætlanin hjá lóggevara, at tað í førinum fyrstu ferð, skuldi verða ein herðing frá treytaðari frádøming til treytaleysa frádøming av koyrirættinum. Ein lógarteknisk villa hevur ført við sær, at ivi er sáddur um, hvørt koyrirætturin í heila tikið kann verða frádømdur. Fútin hevur víst á tørvin fyri, at lögtingið tekur støðu til spurningin um, at mál, sum enn ikki eru endaliga dømd, tá lógarbroytingin kemur í gildi, skulu verða avgjörd eftir broyttu reglunum, jb. § 4 í revsilógini.

Broytingar, sum áður eru framdar í ferðslulógini, hava havt skiftisreglur um, at mál sum enn ikki eru avgjörd hvat viðvíkur frádøming av koyrirættinum, skulu dømast eftir teimum nýggju og broyttu reglunum. Tað hendi m.a. í lógaruppskoti nr. 62 frá 29. februar 2000 (løgtingslóg nr. 68 frá 10. mai 2000 um broyting í løgtingslóg um ferðslu) § 3, stk. 1.

Í skiftisreglunum verður skotið upp, at brot á § 15, stk. 1, 1. pkt., sum eru framd áðrenn hetta lógaruppskot kemur í gildi, men sum enn ikki eru dømd, verða viðgjörd sambært broyttu reglunum í § 1, nr. 15 í hesum lógaruppskoti.

Transport- og Bygningsministeriet í Danmark, hevur lagt fram eitt lógaruppskot í fólkatinginum, sum snýr seg um broyting í § 54, stk. 1 í donsku ferðslulógini, sum svarar til §

15, stk. 1 í føroysku ferðslulógini. Broytingin er í høvuðsheitum, at frádømingin av koyrirættinum fyri at koyra ávirkaður av hashi (THC), sum sambært galdandi rætti í Danmark er treytaleys frádøming av koyrirættinum í 3 ár, um førarin var ávirkaður av hashi (nullmark), til í staðin at líkjast frádømingarreglunum um koyrt verður ávirkaður av rúsdrekka, tvs. longri frádømingartíð, jú hægri innihaldið av hashi er í blóðinum og í endurtøkuførum longri frádømingartíð. Lógaruppskotið er nú til viðgerðar í fólkatinginum og tá talan er um eitt rúgvismikið lógaruppskot, mælir Samferðslumálaráðið til, at broytingin ikki verður tikin við í hesum lógaruppskoti, men at gjørt verður eitt serskilt lógaruppskot hesum viðvíkjandi, sum líkist danska lógaruppskotinum, soleiðis at lóggávan og frádømingarreglurnar verða eins.

Í sambandi við málsviðgerð av málum um brot á § 15, stk. 1, 1. pkt. – koyring undir ávirkan av rúsevnum – har treytaleys frádøming av koyrirættinum er sbt. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt., verður skotið upp, at í staðin fyri at lata inn ákæruvit til rættin, kann ákæruvaldið gera hin skuldsetta kunningan við, at málið kann verða avgreitt uttan rættarsókn, um skuldsetti viðgongur seg sekan í brotinum og vátar seg fúsan til innan eina ásetta freist, at gjalda eina í fráboðanini ásetta sekt, og harumframt tekur við treytaleysari frádøming av koyrirættinum í eitt tíðarskeið, sum er ásett í fráboðanini.

1.4. Samanbering við danska lóggávu

Av tí at føroyska og danska ferðslulógin í stóran mun eru eins, hava dansk lógaruppskot, viðmerkingar og álit verið nýtt í sambandi við tilevningina av lógaruppskotinum, og merkir hetta, at dansk álit og viðmerkingar kunnu nýtast sum grundarlag í tulkningarstøðum, eins og fyrisingarlig praksis, kann verða nýtt.

Tey álit og viðmerkingar, ið talan serstakliga hevur verið um eru:

- Lov nr. 245 af 19. marts 2014 om ændring af kravene til godkendelse af kørelærer
- Rapport om revision af kørelæreruddannelsen, Justitsministeriet oktober 2013
- Lov nr. 570 af 18. juni 2012 om frakendelse af retten til at udøve virksomhed som kørelærer m.v.
- Lov nr. 154 af 18. februar 2015 om ændret aldersgrænse for forkortet gyldighedsperiode for kørekort m.v.
- Rapport om fornyelse af kørekort til personer over 70 år, Justitsministeriet 26. september 2014
- Lov nr. 184 af 8. marts 2011 om bødeforhøjelser m.v.

1.5. Ummæli og ummælissskjøl

Kapitul 2. Avleiðingar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið kemur ikki at hava stórvegis fíggjarligar avleiðingar fyri landið ella landsstovnar. Teir kostnaðir, sum Akstovan kemur at hava av øktari atgongd til elektroniskar upplýsingar úr akfarsskránni, verða eftir uppskotinum rindaðir við íbindingar- og rakstrargjaldi.

Uppskotið hevur ongar fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

Tað kann roknast við, at inntøkurnar av sektum til ríkiskassan fara at økjast.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið fer ikki at hava øktar umsitingarligar avleiðingar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið um atgongd til elektroniskar upplýsingar úr akfarsskránni hjá Akstovuni, kemur at hava jaligar avleiðingar fyri vinnuna, við tað, at lættari verður at sleppa fram at umbidnu upplýsingunum.

Uppskotið um eftirútbúgving av koyrilærarum kemur at hava ta avleiðing fyri koyrilærarayrki, at tey fimta hvørt ár skulu avseta 5 dagar til eftirútbúgving, umframt kostnaðin av hesum og møguligar ferða- og vistarhaldsútreiðslur.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ongar umhvørvisligar avleiðingar.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar ella umhvørvisligar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóða sáttmálar á økinum

Uppskotið hevur ikki avleiðingar fyri millumtjóða sáttmálar á ferðsluøkinum.

2.8. Revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv

§ 1, nr. 8 í hesum lógaruppskoti hevur sjálvstøðuga heimild um frádøming av rættinum at útinna yrki sum koyrilærari í teimum førum, har viðkomandi á grovan hátt ella ferð eftir ferð hevur brotið reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki. Víst verður til almennu viðmerkingar í nr. 1.3.4. og serligu viðmerkingarnar til nr. 8.

Við atliti til vanligu ferðslutrygdina og fyri at ganga ímóti hægri dumpiprocentum hjá næmingum, eigur tað eftir fatanini hjá Samferðslumálaráðnum at vera lættari at blanda seg uppí yvir fyri koyrilærarum, sum bróta reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki. Mett verður tí, at tað í størri mun, enn tað sum í dag framgongur av § 79, stk. 1 í revsilógini, so skulu koyrilærarar, sum bróta reglurnar um útinnan av koyrilærarayrki, kunna frádømast rættin til at útinna yrki sum koyrilærari.

§ 1, nr. 11 í hesum lógaruppskoti fevnir um hækking av minstusekt fyri brot á reglur í ferðslulógini ella brot á reglur, givnar sambært lógini, frá 500 kr. til 1.000 kr. Fyri grovari brot á ferðslulógina, ella tá koyriforboð ella frádøming av koyrirættinum kemur uppá tal, hækka sektirnar fyri hesi brot, samsvarandi.

Minstasektin varð seinast ásett í 2009, og sæð í ljósinum av prísgongdini og fyrirbygging av ferðslubrotum og harav standandi vandum, verður mettt, at ein hóskandi minstasekt fyri brot á ferðslulógina er 1.000 kr., sum svarar til tað, sum er galdandi í Danmark í dag.

2.7. Gjöld

Í nr. 16 í hesum lógaruppskoti er ein broyting í § 64 k, stk. 1, nr. 7, har gjaldið fyri endurnýggjan av koyrikorti við 70 ára aldur er 150 kr. Sum ein fylgibroyting av nr. 3 í uppskotinum, har aldursmarkið fyri endurnýggjan av koyrikortinum, verður hækkað frá 70 til 75 ár, verður samstundis skotið upp, at endurnýggjan av koyrikorti hjá umsøkjarum sum hava fyllt 75 ár, framhaldandi verður 150 kr.

	Fyri landið /landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar /felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar /búskaparligar avleiðingar	Ja (nei)	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða reglur og avtalur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosíalar avleiðingar				Nei	

Kapitul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1

Til nr. 1, § 11 a

Skotið verður upp, at settar verða nýggjar ásetingar í § 11 a í ferðslulógini um elektroniska atgongd hjá øðrum myndugleikum, stovnum og feløgum, sum av eftirlitsávum og í sambandi við útinnan av sínum virkseimi, hava tørv á upplýsingum um akfør, eigarar og brúkarar í elektroniskum formi.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 1**, at atgongd til elektroniskar upplýsingar úr akfarsskránni hjá Akstovuni, kunnu latast almennum eftirlitsmyndugleikum. Talan er um navnaupplýsingar um eigarar og brúkarar av akførum og um tekniskar upplýsingar um akfør, hjá hesum áður nevndu.

Sum er, er talan um hesar eftirlitsmyndugleikar:

- 1) Løgreglan, sum hevur elektroniska atgongd til akfarsskránni í sambandi við kanning av einum akfari, at fáa vitan um akfarið, við heimild í § 13 í ferðslulógini,
- 2) TAKS, sum hevur elektroniska atgongd til akfarsskránni í sambandi við eftirlit av akførum, sum koma undir skattafrían ágóða og sum eru undantikin MVG, við heimild í § 31, stk. 1 í løgtingslóg um meirvirðisgjald,
- 3) Fútaskrivstovan, sum hevur elektroniska atgongd til akfarsskránni, í sambandi við eftirlit og umsiting av parkeringsskipanini, sbrt. § 58 e í ferðslulógini,
- 4) Umhvørvisstovan, sum hevur elektroniska atgongd til akfarsskránni og Dómaraskrivstovan, sum ynskir elektroniska atgongd til akfarsskránni í sambandi við tinglýsing av panti í bilbókini, sbrt. kapitull 6 a í løgtingslóg nr. 55 frá 16. august 1962 um tinglýsing,
- 5) Kommunala Brennistøðin og IRF, sum hava atgongd til akfarsskránni í sambandi við útgjald av burturbeiningargjaldi fyri burturbeind akfør, sbrt. § 6 í kunngerð nr. 45 frá 11. mai 2010 um burturbeiningargjald á motorakførum,
- 6) Tórshavnar kommuna, sum ynskir elektroniska atgongd til upplýsingar um nummarspjøldur og eigarar í akfarsskránni, í sambandi við at veita parkeringsloyvir til íbúgvar í miðbýnum.

Við heimild í § 11 a, stk. 7 ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar til omanfyri nevndu myndugleikar.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 2**, at atgongd til elektroniskar upplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum og tøkniligar upplýsingar um akfør, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til tryggingarfeløg í Føroyum í sambandi við, at eigari ella brúkari hevur teknað ábyrgdartrygging fyri akfar sbr. § 55 a í ferðslulógini. Herundir klippistöða, í sambandi við manglandi tryggingargjald fyri akfar, ið er tryggjað, í viðkomandi tryggingarfelag.

Sum er hava tryggingarfeløgini Tryggingarfelagið Føroyar og Trygd elektroniska atgongd til at síggja upplýsingar um øll akfør og upplýsingar um eigarar, brúkarar og klippistöðu fyri persónar og akfør, sum eru tryggjað í viðkomandi tryggingarfelag.

Mett verður, at upplýsingar um eitt akfar og eigara/brúkara, sum verða latnir tryggingarfeløgnum, ikki eru ein viðkvom upplýsing sbrt. § 2, nr. 9 í persónsupplýsingarlógini (Ll.nr. 73/2001) og tí ikki í stríð við § 8, stk. 1, nr. 3 í persónsupplýsingarlógini um, at persónsupplýsingarnar bert verða viðgjørðar, um teir eru viðkomandi og ikki fevna um meira, enn krevst fyri at røkja endamálið við innsavnanini og tí víðari nýtsluni av upplýsingunum.

Yvir tíð, er alt skrivligt samskipti millum Akstovuna og tryggingarfeløgini vorðið talgilt, og í sambandi við lógarálagda ábyrgdartrygging av einum akfari, hevur tað avgerandi týðning fyri tryggingarfelagið at núverandi skráseting og tryggingarstøða akfarsins er kend, tó ikki klippistøða fyri manglandi tryggingargjald, um akfarið er tryggjað í hinum tryggingarfeløgnum, sum tí er fjald og mett sum ein óviðkomandi upplýsing. Við heimild í § 11 a, stk. 7 ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð, at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar til tryggingarfeløgini.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 3**, at atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til feløg og stovnar, sum krevja inn gjald fyri nýtslu av almennum økjum og tænaðum, treytað av, at hvørt akfar sær, frammanundan er eyðmerkt, við at upplýsa nummarspaldur.

Sum er, er talan um hesi almennu partafeløg:

- 1) P/F Vágatunnilin, sum hevur atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum, sbrt. § 8 í løgtingslóg nr. 6 frá 8. februar 2000 um fast samband um Vestmannasund,
- 2) P/F Norðoyatunnilin, sum hevur atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum, sbrt. § 6 í løgtingslóg nr. 33 frá 26. mars 2002 um fast samband um Leirvíksfjørð,
- 3) P/F Vága Floghavn, sum hevur atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum, sbrt. § 1 í løgtingslóg nr. 48 frá 12. mai 2015 um rætt hjá P/F Vága Floghavn at fáa upplýsingar frá Akstovuni,
- 4) P/F Eysturoyar- og Sandoyartunlar, sum eftir ætlan fara at krevja inn gjøld fyri nýtslu av tunlunum og tí fara at hava tørv á stakupplýsingum um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum, sum eru eyðmerkt frammanundan við at upplýsa nummarspaldur.

Við heimild í § 11 a, stk. 7 ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar til almennu partafeløgini og stovnar og áseta gjald til Akstovuna fyri latnar upplýsingar.

Verður uppskotið samtykt sum ætlað, fara einstøku ásetingarnar í omanfyri nevndu lógum, sum heimilað atgongd til akfarsskránni hjá Akstovuni, úr gildi samstundis sum ásetingarnar í hesum lógaruppskoti koma í gildi.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 4**, at atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum, og tøkniligar upplýsingar um akfør kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til peningastovnar í Føroyum í sambandi við tinglýsing av panti í akfarinum í akfarsbókini hjá Umhvørvisstovuni, treytað av, at hvørt akfar sær frammanundan er eyðmerkt við at upplýsa nummarspaldur.

Sum er, hava peningastovnarnir ikki atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um navn og bústað hjá eigarum og brúkarum av akførum, men senda í staðin fleiri ferðir dagliga umbøn um innlit í umrøddu viðurskipti. Hetta er ein bæði tíðarkrevjandi og óneyðug mannagongd, samstundis sum alt annað samskipti verður talgilt. Eik Banki og Bank Nordik hava í 2015 vent sær til Akstovuna við ynski um at fáa elektroniska atgongd til umrøddu upplýsingar og á vári 2016 hevur Eik Banki enn einaferð vent sær til Akstovuna í sambandi við at allir peningastovnar í Føroyum, menna eina ráðgevingaskipan, sum byggir á, at peningastovnurin í sambandi við lánveiting og tinglýsing av panti, kann heinta upplýsingar um akfarið hjá kundanum, við at upplýsa nummarspjaldur og harvið lætta um ráðgevingarprosessina. Tinglýsingin hjá Umhvørvisstovuni heintar upplýsingar um akfarið, herundir skrokknúmer úr akfarsskránni hjá Akstovuni. Um skrokknúmerið sum peningastovnurin upplýsir í tinglýsingarskjalinum víkir tað allarminsta frá skrásetingini hjá Umhvørvisstovuni, t.d. eitt o í staðin fyri 0, so avvísir skipanin skjalið og øll tilgongdin má byrja av nýggjum. Hetta er sera tíðarkrevjandi og ikki nøktandi.

Við heimild í § 11 a, stk. 7 ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar til peningastovnar í Føroyum og áseta gjald til Akstovuna, fyri latnar upplýsingar.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 5**, at atgongd til elektroniskar stakupplýsingar um skrokknúmer á akførum, kunnu latast úr akfarsskránni hjá Akstovuni til bilasølu, verkstøð og eykalutasølu, treytað av, at hvørt akfar sær, frammanundan er eyðmerkt, við at upplýsa nummarspjaldur.

Vinnuhúsið og umboð fyri eykalutasølu hava á fundi við landsstýrismannin, víst á týðningin fyri viðskiftafólkið og fyri rættleikan í, at umbiða eykalutir til akfør. At eykalutasølan í sambandi við umbiðing av eykalutum, kann sláa nummarspjaldrið upp í akfarsskránni og harvið fáa upplýst skrokknúmerið, sum ger, at veitarin lættliga kann finna fram til rætta eykalutin, til viðkomandi akfar.

Við heimild í § 11 a, stk. 7 ætlar landsstýrismaðurin í kunngerð, at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar til bilasølu, verkstøð og eykalutasølu og áseta gjald til Akstovuna fyri latnar upplýsingar.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 6**, at upplýsingar, ið eru fingnar eftir stk. 1-4, mugu ikki latast øðrum privatum, uttan so, at hetta er heimilað í lóg.

Skotið verður upp í § 11 a, **stk. 7**, at landsstýrismanninum verður heimilað í kunngerð at áseta nærri treytir fyri atgongd til skrásettar upplýsingar, sum verða latnar eftir stk. 1-5 og at áseta gjald til Akstovuna fyri upplýsingar, sum verða latnar eftir stk. 3-5.

Til nr. 2, § 18, stk. 2, nr. 2

Sambært § 18, stk. 2, nr. 2 í ferðslulógini, er tað ein treyt fyri útgávu av koyrikorti, at førarin hevur nóg góð eygu og oyru. Við hesum skal tað fyriliggja eina læknakanning av ávikavist evnunum at síggja og hoyra nóg gott, áðrenn koyrikort kann verða útgivið.

Skotið verður upp, at strika treytina um nóg góð oyru (góða hoyrn) úr ásetingini. Tað vil sostatt ikki vera ein serstøk treyt í ferðslulógini um, at allir førarar skulu hava nóg góð oyru. Við hesum verður tað møguligt hjá landsstýrismanninum at áseta reglur í koyrikortkunngerðini um, at tað bert eru førarar av ávísum koyrikortsbólum, ið skulu hava nóg góð oyru.

Skotið verður ikki upp, at broyta aðrar ásetingar í greinini. Treytirnar um at førarin skal hava nóg góð eygu og annars hevur neyðugan andligan og likamligan førleika, verður eisini galdandi framyvir.

Til nr. 3, § 18 b, stk. 1, 1. pkt.

Skotið verður upp í § 18 b, stk. 1, 1. pkt., at hækka aldursmarkið fyri, nær koyrikort kann verða útgivið við eini vanligari gildistíð uppá 15 ár, og við hvønn aldur, koyrikort bert kann verða útgivið við eini styttri gildistíð, frá 70 til 75 ár.

Verður uppskotið samtykt, verður aldursmarkið fyri, nær handhavi av koyrikorti skal fara ígjøgnum kravda læknakanning í sambandi við umsókn um endurnýggjan av koyrikorti hækkað, soleiðis at læknávátan skal latast inn, um koyrikortið gongur út, eftir at viðkomandi hevur fyllt 75 ár.

Víst verður eisini til nr. 1.3.2. í almennu viðmerkingunum í hesum lógaruppskoti.

Uppskotna broytingin í § 18 b, stk. 1, hevur ikki við sær, at broytingar annars verða í gildistíðini fyri koyrikort til motorsúkklu, vanligan bil og vanligan bil við viðfestisakfari, ið sum útgangsstøði verða útgivin við eini gildistíð uppá 15 ár, tó í mesta lagi til umsøkjarin hevur nátt ein ávísan aldur, sum eftir galdandi reglum er 70 ár.

Til nr. 4, § 18 b, stk. 1, 2. pkt.

Verandi pkt. 2 í § 18 b, stk. 1, verður strikað vísandi til broytingaruppskotið í nr. 4.

Til nr. 5, § 18 b, stk. 3, 1. pkt.

Galdandi áseting í 18 b, stk. 3, 1. pkt. heimilar landsstýrismanninum at seta reglur um gildistíðina hjá koyrikortum, ið eru latin persónum, sum hava fyllt 70 ár.

Skotið verður upp, at hækkað aldursmarkið frá 70 til 73 ár. Uppskotna broytingin í § 18 b, stk. 3, 1. pkt. hevur samband við broytingina í § 18 b, stk. 1, 1. pkt., ið er nevnd omanfyri í nr. 3.

Verður uppskotið samtykt, vil markið fyri, nær ið læknalig kanning í sambandi við endurnýggjan av koyrikortinum, verða fyrisitingarlaga broytt, soleiðis at eftirlit skal fara fram, um koyrikortið gongur út, eftir at viðkomandi hevur fyllt 75 ár.

Verður uppskotið samtykt, fer landsstýrismaðurin í koyrikortkunngerðini samstundis, at áseta fyrisitingarlaga, at koyrikort kann verða útgivið við 3 ára gildistíð, um umsøkjarin tá koyrikortið verður útgivið, hevur fyllt 73 ár, men ikki 74 ár, og við 2 ára gildistíð, um

umsækjari tá koyrikortið verður útgivið, hefur fyllt 74 ár, men ekki 75 ár. Persónar, hvørs koyrikort gongur út, fá ár áðrenn tey fylla 75 ár, kunnu sostatt velja at endurnýggja koyrikortið fyri eitt longri tíðarskeið, enn til tá tey fylla 75 ár, ímóti longu tá at lata inn eina læknávátan. Ein annar møguleiki er, at tey kunnu, uttan læknávátan, fáa útgivið koyrikort við gildi til tey hava fyllt 75 ár.

Hvat viðvíkur útgávu av koyrikorti, eftir at umsækjari hefur fyllt 75 ár, verður tað fyrisingarlaga ásett, at koyrikort kann verða útgivið við 2 ára gildistíð frá tí fylta 74. ári til tað 80. árið. Eftir tað fylta 80. árið, verður koyrikort sum higartil, givið út við 1 ára gildistíð.

Ongar broytingar eru ætlaðar í § 18 b, stk. 3, 2. pkt., har landsstýrismaðurin eisini kann skipa fyri, at um umstøður eru til tess, skal koyrikort hava styttri gildistíð enn ásett er í stk. 1. Heimildin er longu í nýtslu í § 54 í koyrikortkunngerðini, har tað er ásett, at eitt koyrikort kann verða útgivið við styttri gildistíð, um so er, at upplýsingar um heilsustøðu v.m., tala fyri tí.

Hvat viðvíkur koyrikorti til traktor (draga) og motoramboð, fáa uppskotnu broytingarnar í § 18 b, stk. 1, 1. pkt. og § 18 b, stk. 3, 1. pkt., samsvarandi gildi vísandi til § 18 a, stk. 3.

Til nr. 6, § 18 c, stk. 2, 3. pkt.

Skotið verður upp, at orðingin í 3. pkt. í § 18 c, stk. 2, “Tó at lógin býður tagnarskyldu, skal læknin kortini samstundis boða lögreluni frá.” verður strikað.

Landlæknin hefur á einum fundi við Akstovuna í februar 2015 reist spurningin, um orðingin í § 18 c, stk. 2, 3. pkt., er í stríð við Anordning nr. 1472 frá 16. desember 2013 “om ikrafttræden for Færøerne af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed”, har læknin ekki hefur loyvi at fráboða heilsuligar upplýsingar til aðrar myndugleikar, so sum politiið ella Akstovuna, uttan samtykki frá sjúklinginum. Læknin hefur tó sbrt. § 44 í Autorisatiónslógini skyldu at bøta um vandan fyri, at viðkomandi av góðum grundum setur lív ella heilsu hjá sær sjálvum ella øðrum í vanda, við at boða viðkomandi sjálvum frá ella um neyðugt, við at fráboða landslæknanum ella Sundhedsstyrelsen um vandan.

Landslæknin er av tí fatan, at tá nú Autorisatiónslógin er galdandi, eigur ásetingin í § 18 c, stk. 2, 3. pkt. í ferðslulógini at vera strikað. Skyldan hjá læknum eigur sum meginregla at vera í heilsulóggávuni.

Til nr. 7, § 19 a

Skotið verður upp, at orðað § 19 a í ferðslulógini um treytirnar fyri góðkenning sum koyrilærari, av nýggjum.

Samstundis verður skotið upp, at verandi § 19 a, stk. 1-3, verður strikað, við tað heimildin um loyvi og reglur um loyvisveitingar, ongantíð er brúkt, síðan ásetingin kom inn í ferðslulógina við lögtingslóg nr. 67 frá 5. juni 1986. Harafturat er tað neyvan í tráð við kappingarlógina, at landstýrið kann áseta tal á loyvum.

Við uppskotnu broytingini í stk. 1, nr. 1, er tað ein treyt fyri at fáa góðkenning sum koyrilærari, at ein hevur fyllt 24 ár, ímóti 23 ár í verandi lógaráseting.

Skotið verður upp, at í staðin galdandi áseting í stk. 4 nr. 2, koma nýggj pkt. 2 og 3 í stk. 1. Í stk. 1, nr. 2, verður tað ásett sum ein treyt, at umsøkjarin hevur ognuð sær koyrirætt. Í stk. 1, nr. 3, verður tað ásett sum ein treyt, at umsøkjarin í teimum seinastu 2 árunum, ikki hevur verið frádømdur koyrirættin ella fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarlíga. Frádømingin fevnir bæði um treytaða og treytaleysa frádøming. Tvey ára skeiðið, vil eftir uppskotnu ásetingini, vera at rokna frá tíðarásetingini fyri góðkenningini.

Við uppskotnu broytingini í stk. 1, nr. 4, er tað harafturat ein treyt fyri fáa góðkenning sum koyrilærari, at umsøkjarin hevur framt eina námsfrøðiliga undirvísingargongd, sum er góðkend av danska løgmálaráðharranum, at geva atgongd til koyrilæraraútbúgvingina. Nærri skipan av reglum hesum viðvíkjandi, verður ásett fyrisitingarlíga eftir uppskotnu ásetingini í stk. 6.

Við uppskotnu broytingunum í stk. 1, nr. 5-7, verða higartil galdandi ásetingar í stk. 4, nr. 3-5 fjarðar víðari, har tað er ein treyt fyri fáa góðkenning sum koyrilærari, at ein hevur framt eina góðkenda koyrilæraraútbúgving, sum kann verða framd á góðkendum koyrilærarskúla í Danmark ella Noregi. Harafturat skal viðkomandi hava staðið eina roynd fyri koyrilærarar og ikki hava verið uppi í máli, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini. Ætlanin við lógaruppskotinum er ikki nøkur broyting av, nær hesar treytir eru loknar.

Uppskotið í stk. 2 er ein nýggj áseting, sum heimilar landsstýrismanninum at áseta reglur um, hvørjir koyrikortbólkar, ið koyrirættur skal vera ognuð til, fyri at fáa góðkenning sum koyrilærari.

Við heimild í stk. 2, vilja tað fyrisitingarlíga verða settar nærri reglur um, at góðkenning sum vanligur koyrilærari, er treytað av, at viðkomandi frammanundan hevur ognuð sær koyrikort til bólkar A (motorsúkkla), B (vanligur bilur), C (lastbilur) og C/E (stórt viðfestiakfar til lastbil), eins og koyrikort til vinnuligan fólkaflutning til bólkar B. Tað kann bert í heilt serligum førum veitast undantak frá hesum reglum. Tað kann til dømis koma fyri, um umsøkjarin á annan hátt, kann vísa á neyðugan kunnleika til viðkomandi akfar, ella um umsøkjarin orsakað av avlamni ikki er førur fyri at koyra motorsúkklu, ella annað serligt akfar.

Sambært uppskotinum í stk. 3, 1. pkt., svarar ásetingin til tað sum í dag er ásett í § 19 a, stk. 5, 1. pkt., og vil góðkenningin sum koyrilærari á sama hátt sum í dag galda í 5 ár, tó í mesta lagi so leingi, sum viðkomandi hevur koyrikort.

Sambært uppskotinum í stk. 3, 2. pkt., kann góðkenningin verða endurnýggjað, um handavin enn lýkur treytina í stk. 1, nr. 7 – hevur ikki verið uppi í máli, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini, í teimum seinastu 2 árunum ikki hevur verið frádømdur koyrirættin treytaleyst ella fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarlíga, og sannar í umlíðna tíðarskeiðinum, at hava framt kravda eftirútbúgving, sbr. niðanfyrir um stk. 6.

Um handhavi av eini koyrilæraragóðkenning sambært uppskotinum í stk. 4, í teimum seinastu 2 árunum framman undan tíðarskeiðinum fyri endurnýggjanini, sbr. stk. 3, hevur verið frádømdur koyrirættin treytað, verður koyrilæraragóðkenningin endurnýggjað, treytað av, at eftiransandi koyriroynd er staðin, og aðrar treytir, ið eru ásettar í sambandi við frádømingina, verða hildnar. Eftiransandi koyriroynd inniheldur ástøðiliga roynd og verkliga koyriroynd.

Sambært uppskotinum í stk. 5, verður skotið upp, at handhavin skal standa eina nýggja koyrilæraroynd, fyri at fáa góðkenning sum koyrilærari, um treytirnar í stk. 3 fyri endurnýggjan av góðkenningini ikki eru fulnaðar. Lógaruppskotið hevur við sær, at treytirnar um nýggja koyrilæraroynd koma í nýtslu, um viðkomandi í teimum seinastu 2 árunum hevur verið frádømdur koyrirættin treytaleyst ella hevur fingið koyrirættin afturtiknan fyrisitingarlaga, ella hevur verið uppi í máli, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini.

Sambært uppskotinum í stk. 6, kann landsstýrismaðurin seta reglur um koyrilæraútbúgvina, um royndina, um at lata góðkenning, um yrki koyrilæraranna og um kravda eftirútbúgving. Uppskotna ásetingin, svarar til galdandi stk. 6 og 7. Heimildin í stk. 6 um eftirútbúgving er ongantíð brúkt her á landi, men nú hevur danski lögáráðgjafi ásett reglur um kravda eftirútbúgving, í tráð við tilmæli frá nevdini, sum gjørdi eina frágreiðing um krøv til góðkenning og eftirútbúgving sum koyrilærari. Skotið verður upp, at vit her á landi fylgja ásetingunum um kravda eftirútbúgving, sum bæði kemur at fevna um koyritøkni og ástøði, eins og skeiðið ikki bert kemur at vera ein endurtøka av pensum í koyrilæraútbúgvingini. Víst verður til pkt. 1.3.3.7. Eftirútbúgving í almennu viðmerkingunum.

Til nr. 8, § 19 b

Við uppskotinum í stk. 1, kemur ein sjálvstøðug heimild í ferðslulógini at frádøma einum koyrilæra rættin til at útinna yrki sum koyrilærari, um viðkomandi á grovan hátt ella ferð eftir ferð, hevur brotið reglur um útinna av koyrilærarayrki, sum krevur revsiverð.

Ásetingin miðar nevnliga eftir brotum á reglur um koyrifrálæru og serliga koyrifrálæru í kapittul 2 og 2a í koyrikortkunngerðini eins og kunngerð um frálæruætlanir fyri koyrifrálæru til einstaku koyrikortbólkarar, sum eru útgivnir sambært § 22, stk. 3 í koyrikortkunngerðini. Frádøming kann bert vera, tá talan er um eitt ella fleiri brot, sum eru revsiverð, t.d. sambært § 94 í koyrikortkunngerðini.

Ein frádøming av rættinum at útinna yrki sum koyrilærari, førir við sær, at koyrilærarin missir sína koyrilæraragóðkenning.

Í málum um brot á reglurnar fyri koyrilærarayrki, fer spurningurin um frádøming av rættinum at virka sum koyrilærari, frammyvir at vera settur eftir uppskotnu ásetingini og ikki eftir § 79 í revsilógini um frádøming av rættindum. Tað er eisini galdandi í førum, har brot á reglurnar um koyrilærarayrki, samstundis er eitt brot á ásetingar í revsilógini, t.d. § 163 í revsilógini. Er talan harafturímóti um, at ein koyrilærari hevur gjørt seg sekan í einum revsiverdum viðurskifti, sum ikki er fevnt av nøkrum broti á reglurnar um útinna av yrki sum koyrilærari,

vil ein möguleg frádøming av rættindum í tí sambandi, framvegis fara fram eftir § 79, stk. 1 í revsilógini.

Ein frádøming eftir uppskotinum, fer á sama hátt sum í § 79, stk. 1 í revsilógini, at henda við dómi, og eitt málskrav um frádøming verður framsett av ákærumyndugleikanum, í sambandi við eitt revsimál, um brot á reglurnar um útinnan av koyrilærararki.

Grov brot á koyrikortkunngerðina fevna m.a. um føri, har koyrilærari við vilja gevur óbeinar upplýsingar um frálærugongdina hjá einum næmingi í lesiætlanini ella á annan hátt vitandi brýtur reglurnar um fremjing av koyrifrálæruni ella nýtslu av lesiætlanum. Um ein koyrilærari við undirskrift síni í lesiætlanini vátar, at næmingurin t.d. hevur framt frálæruna í koyring á landavegi millum bygda ella framt onnur frálærumótul, uttan at hetta passar, eigur tað eftir umstøðunum, at vera mett sum eitt grovt brot.

Í hesum sambandi hevur tað týðandi tyngd, um latan av óbeinum upplýsingum í eini lesiætlan ella líknandi førir við sær, at koyrilærarin samstundis, hevur gjørt seg sekan í broti á § 163 í revsilógini um latan av óbeinum skrivligum vátanum, men tað er ikki avgerandi fyri, um brotið verður mett sum eitt grovt brot, at tað harafturat er talan um brot á revsilógina.

Í metingini av, hvørt frádøming av rættindum eigur at vera, orsakað av endurtiknum brotum, kann tað út um nøgd og títtleika verða lagdur dentur á, um viðurskiptini eru merkt av skipaðum broti á reglurnar. Um koyrilærari t.d. ferð eftir ferð letur vera við at nýta lesiætlan í frálæruni ella heldur fram við frálæru av næmingum, sum hava havt steðg í frálærutíðarskeiðinum út um tað loyvda, so vil tað eftir umstøðunum kunna føra til frádøming.

Tey endurtiknu brotini kunnu koma til viðgerðar í sama revsimáli. Endurtøku hugtakið í uppskotnu ásetingini, skal ikki skiljast á sama hátt sum tað vanliga endutøku hugtakið í § 84, stk. 1 í revsilógini, har kravið er avgerðir, sum liggja ímillum. Avgerðir sum liggja ímillum, t.d. sum viðtøka av bót fyri brot av líknandi slag, kunnu tó fáa herðandi týðning í metingini av, um áleikandi málið eigur at føra frádøming við sær.

Tað er ikki eins og í § 78, stk. 2 í revsilógini, eitt krav um, at brotið ella brotini byggja á ein nærindis vanda fyri (fram tíðar) misnýtslu av atgongdini til útinna koyrilærararki. Tá ein frádøming av rættinum at útinna yrki sum koyrilærari sum oftast førir við sær, at viðkomandi heilt ella lutvíst missir móguleikan at útinna sítt starv, verður tað tikið sum givið, at rætturin í metingini av, um grov ella endurtikin brot í einum ítøkiligum máli eiga at føra frádøming við sær, tekur við vanlig atlit til lutfall v.m.

Skotið verður upp, at frádøming skal fara fram fyri eitt av rættinum nærri ásett tíðarskeið, sum í minsta lagi er 1 ár. Harafturat verður skotið upp, at tað í serliga grovum førum, undir hesum um viðkomandi fleiri ferðir áður er frádømdur rættin at útinna yrki sum koyrilærari, kann frádøming henda fyri alla tíð. Tá mett verður um longdina á frádømingartíðini, eigur

dentur at vera lagdur á slag av broti og hvussu grovt brotið er, tal av brotum, og um viðkomandi áður hevur fingið afturkallað sína koyrilæraragóðkenning.

Um rætturin at útinna yrki sum koyrilærari verður frádømdur fyri longri tíð enn 2 ár, verður skotið upp í stk. 2, at spurningurin um endurtøku av rættinum áðrenn frádømingartíðin er úti kann verða lagdur fyri dómstólarnar eftir reglunum í § 78, stk. 3 í revsilógini. Spurningurin kann tó í fyrsta lagi verður lagdur fyri dómstólin, tá 2 ár eru liðin av frádømingartíðini, og rætturin kann bert fáast aftur, tá heilt serstakar umstøður gera seg galdandi. Hevur rætturin at útinna yrki sum koyrilærari áður verið frádømdur viðkomandi, kann afturveitan av koyrirættinum, áðrenn frádømingartíðin er útlíðin, bara henda sum undantak, og fyriløgan kann í fyrsta lagi fara fram, tá ið 5 ár eru liðin av frádømingartíðini.

Sambært stk. 3, kann rætturin við úrskurði avgera, at viðkomandi meðan málið er fyri, ikki kann útinna yrki sum koyrilærari. Í úrskurðinum kann verða avgjørt, at kæra ikki fær steðgandi virknað. Verður í málinum frikennandi dómur sagdur um frádøming av rættindunum sbr. § 19 b, stk. 1, fellur forboðið burtur, sjálvst um dómurin verður kærður.

Í stk. 4, 1. pkt., verður skotið upp, at ein koyrilærari, sum fær frádømt rættin at útinna yrki sum koyrilærari, skal lata Akstovuni koyrikortið.

Av eftirlitsávum er tað neyðugt at taka aftur koyrikortið, tá ein koyrilæraragóðkenning sum er stendur á koyrikortinum sum ein heimlig kota. Viðkomandi kann móti gjaldi, eftir at hava latið koyrikortið aftur, søkja um útgávu av nýggjum koyrikorti, uttan átekning við koyrilæraragóðkenning. Um noktað verður fyri at lata koyrikortið aftur, kann hetta verða revsað við bót sbrt. § 58 a, stk. 1, nr. 1 í ferðslulógini, sbr. § 1, nr. 8 í lógaruppskotinum.

Í stk. 4, 2. pkt., verður skotið upp, at um rætturin sbrt. § 19 b, stk. 3, setur forboð fyri, at viðkomandi útinnir koyrilærarayrki, meðan málið er fyri, so skal hann lata lögregluni koyrikortið og í staðin fáa eitt fyribils koyrikort uttan koyrilæraragóðkenning. Um rætturin í hesum førum frikennir ákærda fyri málskravið um frádøming av rættindum, skal lögreglan útflýggja koyrikortið aftur, eisini sjálvst um dómurin verður kærður.

Uppskotið í stk. 5 førir við sær, at persónar, sum hava fingið frádømt rættin til at útinna yrki sum koyrilærari, skulu standa eina nýggja koyrilærararoynd, fyri aftur at kunna virka sum koyrilærari, eftir at frádømutíðin er úti. Harafturat verður kravt, at viðkomandi framvegis lýkur treytina í § 19 a, stk. 1, nr. 3 í ferðslulógini, tvs. at viðkomandi í teimum seinastu 2 árunum ikki hevur verið frádømdur koyrirættin ella fingið koyrirættin afturtiknan fysisitingarliga. At enda kann viðkomandi ikki eftir frádømingina vera dømdur fyri eitt mál, ið kemur undir § 78, stk. 2 í revsilógini.

Tað vil í hesum førum bert verða sett krav um, at koyrilærararoyndin verður hildin í bólki B (vanligur bilur), eisini sjálvst um viðkomandi áður hevur verið góðkendur at frálæra í fleiri ella øllum koyrikortbólkkum og viðkomandi ynskir at endurnýggja allar góðkenningar. Hevur viðkomandi bert verið góðkendur til at frálæra í bólki A (motorsúkklu), skal koyrilærararoyndin tó í staðin verða hildin í bólki A. Landsstýrismaðurin ætlar við heimild í

uppskotna § 19 a, stk. 6, at seta neyðugar broyttar og nýggjar reglur um góðkenning av koyrilærarum, í staðin fyri galdandi kunngerð nr. 1 frá 2. januar 1964. Víst verður eisini til almennu viðmerkingarnar í pkt. 1.3.4. í lógaruppskotinum.

Til nr. 9, § 31 c, stk. 1

Broytingin í § 31 c, stk. 1, nr. 1, litra d) er redaktionel.

Til nr. 10, § 58 a, stk. 1

Uppskotna broytingin í § 58 a, stk. 1, nr. 1, har § 11 a verður til § 11 b, er ein fylgibroyting av § 1, nr. 1 í lógaruppskotinum.

Við uppskotnu broytingini, har § 19 a, stk. 1, verður broytt til § 19 b, stk. 4, verða persónar, sum ikki akta kravið um at lata koyrikortið til lögregluna í sambandi við eina afturkalling av eini koyrilæraragóðkenning, sbr. § 19 b, stk. 4 (§ 1, nr. 8 í lógaruppskotinum), at kunna revsast við eini bót.

Til nr. 11, § 58 a, stk. 9

Tað framgongur av § 58 a, stk. 9 í ferðslulógini, at sektir fyri brot á lógina og brot á reglur, givnar sambært lógini, verða ásettar til upphæddir, sum kunnu býtast við 500 kr. Sambært stk. 10 kunnu sektir til persónar við serliga lágari inntøku tó ásetast til upphæddir, sum ikki kunnu býtast við 500 kr. Slíkar sektir kunnu tó ikki ásetast til upphædd undir 300 kr.

Sæð í ljósinum av prísgongdini síðan sektirnar seinast vóru broyttar við løgtingslóg nr. 49 frá 11. mai 2009, verður skotið upp, at minstutakstirnir á 500 kr. í § 58 a, stk. 9, í útgangsstøðinum verða ásettir til upphæddir, sum ikki eru undir 1.000 kr. fyri brot á ferðslulógina og fyri brot á reglur, givnar sambært lógini, framt við motordrivnum akførum, sum eru bilar, motorsúkkur, traktorar, motoramboð, lendisakfør og prutl. Í hesum førum, skulu sektirnar framvegis kunna ásetast til upphæddir, sum kunnu býtast við 500 kr. Hvat viðvíkur sektum til persónar, sum eru til gongu og førarar av súkklu, hestaakfari ella á hestbaki, verður skotið upp, at sektirnar verða ásettar til 700 kr. ella hægri upphæddir, sæð í ljósinum av minni ferðsluvandanum fyri henda bólki av ferðandi.

Ætlanin við lógaruppskotinum er, at framd verður ein endurskoðan av galdandi sektarupphæddum á ferðslulógarøkinum í samsvari við Rigsadvokatens meddelelse nr. 4/2000 um “Sanktionspåstande m.v. i færdselssager”. Hetta førir við sær eina røð av hækkingum av sektunum fyri ávikavist brot á ferðslulógina og brot á reglur, givnar sambært lógini.

Undir hesum er ætlanin m.a., at brot sum eru fevnd av stigaskipanini (klippikortskipanini) – undantikin brot á ferðmarkið – í útgangsstøðinum í framtíðini skal ásetast sum ein sekt á 2.000 kr. Ætlanin er eisini, at sektir fyri brot, sum føra við sær treytaða ella treytaleysa frádøming av koyrirættinum ella koyriforboð, í framtíðini ikki skal vera lægri enn 2.500 kr.

Fyri brot á ferðmarkið við øðrum akførum enn prutlum, er ætlanin at allar nú galdandi sektarupphæddir, sum eru ásettar í samsvari við § 58 a, stk. 3 í ferðslulógini, hækka við ikki minni enn 500 kr.

Fyri brot á ferðmarkið við prutli, sbrt. § 30 c í lögtingslóg nr. 72 frá 23. mai 2014 er ætlanin, tá landsstýrismaðurin hevur kunngjørt, nær ferðmarkið fyri koyring við prutli kemur í gildi, at ásetingin av sektum, verður ásett eftir einum hækkandi stiga, á sama hátt sum fyri onnur akfør sbrt. §§ 30 a og b.

Tað er harafturat ætlanin, at ein røð av brotum á ferðslulógina ella brot á reglur, givnar sambært lógini, umframt hetta skulu geva sektir, ið eru hægri enn uppskotnu sektarupphæddirnar á 1.000 kr. Í hesum førum, er talan bæði um brot framd við prutli og øðrum motordrivnum akførum. Harafturat er ætlanin, at herða sektirnar fyri eina røð av brotum, sum í høvuðsheitum viðvíkja tungum akførum.

Herdu sektarupphæddirnar skulu síggjast, lutvíst í ljósinum av ferðsluvandanum sum heild fyri viðkomandi brot og lutvíst vanligu lønar- og prísavøkstur síðan seinastu hækking av sektunum.

Hvat viðvíkur súkklandi, er ætlanin eisini, at tað við serliga vandamikil brot fyri ferðslutrygdina, frammyvir vil verða ásett ein herd sekt á 1.000 kr., sum vil fevna um tær mest grundleggjandi ferðslureglurnar, so sum koyring, hóast ljóssignalið er reytt og koyring móti ferðsluleiðini, sbrt. § 24, stk. 1 og 2 í ferðslulógini, setur til viks treytaleysa víkiskyldu, høgravíkiskyldu og víkiskyldu tá snara verður, sbrt. § 32, stk. 2-4 og 6 og víkiskyldu ásett við ferðsluskeltum ella aðrari merking. Ætlanin er harafturat, at herd sekt fyri súkklandi skal galda fyri brot á § 16 b fyri nýtslu av handhildnari fartelesfon.

Fyri at tryggja at sektirnar merkjast, verður at enda skotið upp, at minstasektin fyri persónar við serliga lágari inntøku verður hækkað úr 300 kr. til 500 kr. Sektir til slíkar persónar vil framhaldandi kunna ásetast til upphædd, sum ikki kann bítast við 500 kr.

Til nr. 12 og 13

Broytingin er ein fylgja av, at verandi stk. 10 verður strikað og stk. 11-13 verða eftir hetta stk. 10-12.

Til nr. 14, § 58 g, stk. 1

Í sambandi við málsviðgerð av málum um brot á § 15, stk. 1, 1. pkt., sum er koyring undir ávirkan av rúsevnum, har frádømingin av koyrirættinum er treytaleys sbrt. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt., verður skotið upp, at málið sbrt. ásetingini í § 58 g, stk. 1, kann vera avgreitt uttan rættarsókn. Hetta fer at framskunda málsviðgerðina og minka um trýstið á rættarskipanina.

Til nr. 15, § 59 a, stk. 1, nr. 6

Broytingaruppskotið er ein fylgja av, at ivi er sáddur um heimildina, at frádøma koyrirættin treytaleyst fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, sbrt. § 15, stk. 1, 1. pkt., jb. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt.

Soleiðis sum § 59 a, stk. 1 er orðað, ásetir stk. 1 treytaða frádøming av koyrirættinum, meðan § 59 a, stk. 2 ásetir um frádømingin skal vera treytaleys ella treytað. Mett verður, at fyri at kunna frádøma treytaleyst eftir stk. 2, skal heimild vera fyri frádøming í stk. 1, og sum § 59 a, stk. 1, nr. 6, 1. pkt., er orðað, verður met, at heimild er ikki fyri treytaleysari frádøming sbrt. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt.

Sambært viðmerkingunum í lögtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014, sum er ein broytingarlóg til ferðslulógina, har ásetingin um § 15, stk. 1, “2. pkt.” varð sett í § 59 a, stk. 1, nr. 6, er ongin ivi um, at lögtingið ætlaði at frádømingin fyri koyring undir ávirkan av rúsevnum skuldi vera treytaleys.

Tí verður skotið upp, í § 59 a, stk. 1, nr. 6 at strikað “pkt. 2” í § 15, stk. 1, 2. pkt.

Til nr. 16, § 64 k, stk. 1, nr. 7

Uppskotna broytingin er fylgibroyting í sambandi við nr. 3 í hesum lógaruppskoti, sum er hækkan av aldursmarkinum fyri endurnýggjan av koyrikorti frá 70 til 75 ár. Skotið verður upp, at gjaldið fyri endurnýggjan fylgir nýggju ásetingini.

Til § 2

Til § 2, stk. 1

Lógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd, sbr. tó stk. 2 og 3

Til § 2, stk. 2

Fyri koyrilærarar, sum hava eina galdandi góðkenning, tá lógin kemur í gildi, verður skotið upp í stk. 2, 1. pkt., at ásetingarnar í § 19 a, stk. 3, sum orðaðar í § 1, nr. 1 í hesi lóg, í fyrsta lagi verða nýttar við umsókn um endurnýggjan av góðkenningum, sum verða latnar inn 1. juli 2017 ella seinni. Inntil tá verður sbrt. 2. pkt. higartil galdandi áseting í § 19 a, stk. 5, nýtt.

Til § 2, stk. 3

Skotið verður upp, at spurningar um frádøming av koyrirættinum í sambandi við tilburðir, sum eru framdir fyri brot á § 15, stk. 1, 1. pkt., sbr. § 59 a, stk. 2, nr. 5, 1. pkt., í ferðslulógini, men sum ikki eru endaliga dømdir, tá ið § 1, nr. 15 í hesi lóg kemur í gildi, verða avgjørd eftir broyttu reglunum í hesi lóg.

Ivi er sáddur um heimildina, at frádøma koyrirættin treytaleyst fyri koyring ávirkaður av rúsevnum, soleiðis sum ætlanin var sambært viðmerkingunum í lögtingslóg nr. 72 frá 19. mai 2014, sum er ein broytingarlóg til ferðslulógina, har tað stendur í serligu viðmerkingunum til § 59 a, stk. 2, nr. 5: “Broytingin í § 59 a, stk. 2, nr. 5 er ein staðfesting av, at ongin, hvørs blóð, meðan ella aftaná at koyrt verður, hevur evni í sær, ið ávirka tilvitið, sum sambært reglum, ásettum av landsstýrismanninum, eru flokkað sum vandamikil fyri ferðslutrygdina, má føra, ella royna at føra, motordrivið akfar. Ger hann tað, skal hann treytaleyst frádømast koyrirættin til motordrivið akfar, tó ikki lítið prutl.”

Fútin hefur víst á, at fær broytingin gildi við afturvirkandi kraft, verða tey mál sum enn ikki eru endaliga dømd, avgjørd eftir broyttu reglunum í hesi lóg.

Til § 2, stk. 4

Samstundis sum henda lóg kemur í gildi, verður skotið upp, at heimildin í § 2, stk. 2 og 3 í løgtingslóg nr. 67 frá 5. juni 1986 um broyting í ferðslulógini, at seta í gildi § 19 a, stk. 1-3 í ferðslulógini, fer úr gildi, tí heimildin ongantið er brúkt og at heimildirnar hjá Tunnilsfeløgunum og P/F Vága Floghavn um elektroniska atgongd til akfarsskránnar hjá Akstovuni, sum eru ásettar í § 8 í løgtingslóg nr. 6 frá 8. februar 2000 um fast samband um Vestmannasund, § 6 í løgtingslóg nr. 33 frá 26. mars 2002 um fast samband um Leirvíksfjørð og løgtingslóg nr. 48 frá 12. mai 2015 um rætt hjá P/F Vága Floghavn at fáa upplýsingar frá Akstovuni, fara úr gildi.

Samferðslumálaráðið,

Henrik Old
landsstýrismaður

/Rúni Joensen